

ELŐFIZETES

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 26 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
4-heteses postt. per. egyszer 20 fill.
minden sőve/hasznél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, február 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Tisza István gróf az aradi borkereskedőkért.
- Aradi pénzt kér a Pesti Kereskedelmi Bank.
- Vasutások az aradi második mandátumért.
- Sülyed az aradi tanítóképző palotája.
- Főrendi tagságot ad a képviselőház.
- Nyomorban a merénylő családja.
- Sikkasztó huszárlóhadnagy.
- Az első könyv a Lánchídról
- Két láda kalandos története.
- Az eltűnt tizenhetes szám.
- Brád járásbírósgot kér.
- A jogszigorító ezresel.
- Wied herceg Rómában.
- Szerelmes rendőrtiszt.
- Eltűnt aradi realista.
- Kidobták a kritikust.
- Tarkaságok.

A rossz vidék és a jó vidék.

Arad, február 10.

Aminthogy az emberi szervezetben külön van a szív, a gyomor, az agy, a máj: azonképen a nagybankok organizmusában is sokféle az osztály. A budapesti nagybankokról van szó, amelyeknek márvánnyal szegett palotáiban válnak el egymástól ilyen szervezen a különböző, aranybetűkkel megjelölt osztályok. Mindeniknek külön-külön igazgatói, előszobái, fogadó, társalgó és dolgozó szobái vannak. És amint az embernél néha a gyomor nem tud arról, amit a szív tesz, ezekben a bankkolosszusokban is az egyik osztály

nem tud és nem tehet arról, amit a másik osztály művel.

Például a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, a mely Lánczy Leó fejedelemsége alatt uralkodik Magyarországon hitelén, az egyik osztály előszobájában a magyar törvényhatóságok fejei hasztalan könyörögtek hitelért, három millió, két millió, egy millió és legalább ötszázezer korona kölcsönkért. A polgármesterek, akik erre a hiábavaló utra költötték az idejüket és a törvényhatóságok pénzét, néha bejutottak az osztályalkirályáig, de a legtöbbször az osztálynak külön hivatalszolgája közölhette velük ezt az elhatározást: „Ez idő szerint nem adhatunk kölcsönt, de a magunk részéről nem is tartjuk alkalmasnak az időt, hogy a törvényhatóság hitelműveletbe bocsátkozzék.” Ezért a hasznos tanácsért — ismerjük el hálával, — a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nem számított föl semmit.

Azután volt egy másik minisztériuma a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak, amint a többi, vele versengő nagybanknak, ahol legbelül megállapították, hogy a vidék nem ér semmit. A vidék eladósodott, a vidék immobilizálta, tulspekulálta magát; a vidék számára ennél fogva csak evőkanállal lehet hitelt adni, hogy meggyógyuljon. A vidék hitelének egészségügyi felügyelői ennél fogva recepteket irtak, amelyre ez a rejtelmes orvosság volt fölírva: „*Restringálni.*”

Mit tudott erről a tőle délkeletre fekvő aranybetűs ügyosztály! Az, ugyancsak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nevében leveleket irt a törvényhatóságokhoz, azzal a kedves kéréssel, hogy a törvényhatóságok betéteit helyezték el nála. *Nem mondja* ugyan, hogy ezek a betétek a vidéki bankokban nincsenek jó helyen, de bizonyára úgy képzeli, hogy akit az a szerencse ér, hogy betéteit a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál helyezheti el, az együgyü, ha máshol hagyja.

Ilyen levelet kapott a napokban Aradvármegye is, — és az ő dolga, hogy mikép intézi el. Nem a mi tisztünk, megvédeni azoknak a pénztézeteknek érdekeit, a melyektől a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szépségeért azt elvonnák, — nekünk egészen más közünk van hozzá.

Az, hogy a törvényhatóságok közpénzei arra valók, hogy általuk az illető törvényhatóság gazdasági és hiteléletét táplálják, segítsék, erősítsék. Ha ezek a pénzek a budapesti nagybankok pénztáraiba ömlenének, akkor bizonyára új anyagot adnának az idegen államkölcsönök finanszírozására, a bankok saját iparvállalatainak hizlalására és talán egy morzsa, a vizleszámítolások formájában a vidékre is jutna. Aki ki akarja számítani, milyen kicsi ez a morzsa, adja össze, hogy például az aradi pénztézetek nagy váltótárcáiból aránylag

Szakítás.

Irtá: Berkes Imre.

Már két órája ült a külvárosi piszkos kis kávéházban rongyos, éhes külsejű kártyások között, akik mohón nyertek és kinnal vesztettek, káromkodtak és rossz viccekkel bosszantották egymást. A férfi, aki a gyanus alakok közé vetődött, maga is beillett külseje révén ebbe a sötét társaságba, de meglátszott rajta, hogy szabadulni akar innen. Fészkelődött, idegesen rácsalta szivarját, ujságokat lapozott, miközben szeme állandóan ott csüngött az átellenes ház egyik másodemeleti ablakán. Két órája szegelte már szemét a barna ház második emeletére. Nyakán megdagadtak az erek, sápadt arca el volt csigázva, de egész izzó benseje odaült magas homlokára és kissé beesett, szürös szemé perzselő tűzébe.

Megint eltelt egy óra.

— Maga esaló, — ordította az egyik kártyás. Fölugrott, levágta a vánnyadt lapokat, besöpörte a kopott asztalon heverő pár garast és kirohant.

— Rendőr! — kiáltotta az ál-kárvalott, aki befelé rengeteg mód örült, hogy családi csak ilyenén jelentéktelen szcénát eredményeztek.

A vendég, aki nem tartozott a kártyások közé, odasomfordált a nagy tükörablakhoz. Onnan jobban látta a másodemeleti ablakot. Ott állt vagy félóra hosszat, anélkül, hogy az ablak kinyílt volna. Aztán végigsétált néhányszor a keskeny, sikátorszerű kávéház billiárd folyo-

sóján. A pincér beszédbe elegyedett a vén kaszirnóval. Figyelték a sikátor gyaloglóját.

— Nagyon gyanus, dörmögte — maga elé a pincér s a kaszirnó önkénytelenül csengett, hogy folrázza a magán-sétálót. Az újra a tükörablaknak tartott. Félkaptá az állát, hátra szegte a nyakát s befurta szemét az ablakba. Így állt mozdulatlanul, mintegy mekkövíten, jó sokáig, miközben új kártyások érkeztek s a figyelem a költsézőbb vendégekre terelődött. Végre.

Az ablak kinyílt. Egy kalap volt látható a második emeleten. Lebeletkönyű, finom, vörös kalap, amelyhez édesen simult egy keskeny, fehér arcocska. A kalap alól, mint a villám, cikkázott le a tükörablak mögé egy gyújtó sugár. Olyan volt az ablak, mintha hirtelen egy nagy, illatos virág nyílt volna ki rajta, egy bódító, izgató, csodás virág... Az ifju elfutott a tükörablak mögül, fizetett s kiment a kávéházból. A nagy, csodás virág lesiklott az ablakról.

— Hála Isten, csakhogy elment, — dörmögte bosszusan a pincér. — Egész délután itt bertbólt s még borraivalót sem adott.

A sarkon találkoztak.

— Ot óra hosszat vártam, — mondta a benső indulattól rekedt hangon a férfi. — Azt hittem, hogy halálra válok.

A vörös virág nem felelt, csak nagy későn szólalt meg.

— Vendégünk volt. Nem jöhöttem. És most is sietnünk kell.

Siettek. Rohanvást szelték át a szűk ut-

ókat, szóltanul, a jövő sejtéseinek izalmában, mint a vadak esörtettek előre.

A nagy körutakon már kigyultak az iv-lámpák.

— Menjünk innen, — mondta a leány. — Itt megláthatnak bennünket.

Megint a néptelen, szűk utcákat járták. Most már alig bírták indulataikat fékezni. Forró lehetetük, ahogy megcsapta kölcsönösen arcukat, csak tüzelte mindkettőjük lelkét. A férfi kimerültségében már majd összeomlott, a leány pedig még bírta a futást, mert korán akart hazamenni.

— Miért futunk? — mondta a férfi. Csökönyösen megállt. Nem vitte tovább a lába. A hosszú délután ezer tépő érzése meggyörtötte. Ránézett a leányra. Csak a nagy vörös kalapot látta benne, az izgató, bódító, csodás virágot onnan a másodemeleti ablakból, amelyet perzselő hevületében százzal odavarázolt képzelete.

— Most itt vagy, most itt vagy — mondotta kissé bambán, — s ott, ott egy ház... Oda megyünk.

A vörös virág megrázkódott.

— Nagyon világos.

De azért ment a kivilágított ház felé, de folyton siránkozott, hogy nagyon világos, meglátják; hogy a sötétben jobb, hogy nem megy...

Gyorsan befordultak a kapun.

— Hála Isten — mondta némileg megkönnyebbülve a leány, amikor egyedül voltak már a szobában.

milyen kevés volt viszleszámitolva, azután vegye figyelembe, hogy ez a viszleszámitolás tulnyomó része az Osztrák-Magyar Bankra esett és akkor elképzelheti, hogy a többiből megnyitott a bécsi és budapesti nagybankok mellett — a Lánzy-bank.

Egy percig se kétséges tehát, hogy Aradvármegye, és bizonyára más törvényhatóságok ennek a kedves kérelemnek helyet nem adhatnak. Különösen Aradon nem, a hol az intézetek hatalmas tőkái a betéteknek minden igényeket kielégítő biztonságot nyújtanak. Hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kérését mégis tollhegyre vettük, ez azzal a szándékkal történt, hogy kellően gyönyörködhessünk a nagybankok erkölcsében és izlésében, a mely ugyanakkor, vagy legalább is pár héttel azután, — a mikor a törvényhatóságok kölcsönkéreseit a legridegebben elutasítja; a törvényhatóságoktól betéteket kér.

Főrendi tagságot ad a képviselőház.

(Törvény a váltóról. — A margitszigeti pinkapénzek a Házban.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 10.

A Ház mai ülésére csak egy érdemleges tárgy volt kitűzve: a váltójogi törvényjavaslatok tárgyalása. Ennélfogva egészen érthető, hogy az ülés iránt igen csekély volt az érdeklődés még a nemzeti munkapártban is.

Az ülés elején az elnöklő Szász Károly igen meleg szavakban emlékezett meg a képviselőház elnökének családi gyászáról és a Ház jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki Beöthy Pál édesanyja, özvegy Beöthy Algernonné elhunytá felett.

Tisza István gróf miniszterelnök törvényjavaslatot adott be Vorasiczky János gróf fő-

rendházi tagságáról. Vorasiczky gróf, akinek családja e javaslat szerint megkapja a főrendházi tagságot, ez idő szerint országgyűlési képviselő és temesvári nagybirtokos. A hivatalos lap mai számában közölte, hogy Vorasiczkynek, aki lengyel családból származik, a király a magyar grófi méltóságot adományozta.

A váltójogi törvényjavaslat tárgyalását Hantos Elemér előadó nyitotta meg nagy beszéddel, majd Nagy Ferenc mondott nagyobb beszédet és a képviselőház Balogh Jenő igazságügyminiszter felszólalása után a javaslatot elfogadta. Holnap lesz a harmadik olvasása.

Változás a brádi kerület beosztásán.

A képviselőház mai ülésén Rakovszky Iván előadó már betérjesztette a közigazgatási bizottság jelentését a választókerületek új beosztásáról. Ennélfogva semmi akadálya nincs annak, hogy a jövő héten kitűzze a Ház napirendjére a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslatot. Ez minden valószínűség szerint meg is fog történni. A javaslat tárgyalásánál a függetlenségi párt elnökei tanácsának tegnapi határozatához képest jelen lesz majd az ellenzék is, a vita tehát, amely a kerületek új beosztása körül meg fog indulni, bizonyára hosszú lesz.

A nemzeti munkapárt részéről a javaslattal szemben jelentős kifogások nem fognak elhangzani. A képviselőház múlt ülése után az erdélyi kerületekből megválasztott munkapárti képviselők együtt maradtak a Házban és barátságos eszmecsere folytattak a miniszterelnökkel és a belügyminiszterrel az erdélyi kerületek új beosztásáról. Ez alkalommal természetesen kérdést intéztek a miniszterelnökhöz a románokkal folytatott tárgyalás ügyében is.

Tisza István gróf miniszterelnök erre megismertette a képviselőkkel az erdélyi kerületi beosztás nemzetiségi vonatkozásait. Elmondta, hogy az összes erdélyi kerületek között csak hat lesz olyan, amelyben a románok oly tömör többséget alkotnak, hogy ott mást, mint román nemzetiségi képviselőt aligha fognak megválasztani, ha csak a románok időközben föl nem adják külön nemzetiségi párt szervezük. Ez a hat kerület mindenesetre oly képviselőt küld a Házba, akinek személyét a kerület maga fogja kiválasztani. Van ezenkívül még négy oly kerület Erdélyben, az új beosztás szerint, amelyben a románok szintén nagy

többségben vannak, ezek a kerületek azonban a magyarság részére esetleg megnyerhetők lennének.

Az erdélyi képviselők teljes megnyugvással fogadták a miniszterelnök kijelentéseit, de két kerületre nézve, nevezetesen, a hunyadme gyei brádi és az alsófehérmegyei magyarigeni kerületre nézve bizonyos kivánságokkal állottak elő. Ezek a kivánságok arra vonatkoztak, hogy bizonyos községeknek ezekhez a kerületekhez való osztoztatásával az illető kerület tervezett beosztásán változtatás történjen. Tisza István gróf készséggel megígérte, hogy ezeket a kivánságokat új megfontolás tárgyává teszi és ezzel kapcsolatban újabb jelentéstételre fogja folszólítani Hunyad és Alsó-Fehér vármegyék főispánjait. Az erdélyi képviselők ezt a nyilatkozatot is megnyugvással vették tudomásul.

A játékbank üzleti titkai.

Tisza István gróf miniszterelnök a holnapi ülésén meginterpellálta magát a margitszigeti ügyben és részletesen feltárja a játékbank-üzlet titkait. Munkapárti részről hangzik el az interpelláció, ma jegyezte be Scitovszky Béla képviselő. A miniszterelnök azonnal felelni fog az interpellációra és mint a jobboldali folyosón ma beszélték, nagy őszinteséggel akar nyilatkozni, hogy kihuzza a margitszigeti botrány valamennyi méregfogát.

A miniszterelnök holnapi nyilatkozatának, az általánosságokon kívül két konkrét érdekessége lesz. Az egyik, hogy Tolnay Lajos titkos tanácsost teljesen tisztazza az ellene emelt vádak alól. Az Aradi Közlöny közölte Tolnaynak a vizsgálat során tett vallomását, mely nagy feltűnést keltett, mert kiderült belőle, milyen utakon és mekkora könnyelműséggel pocskolták a pénzt a Forgalmal. Tolnay ismert vallomását teljes egészében akceptálta a miniszterelnök és a közmunkatanács elnöke tisztázva került ki az odíozus ügyből. Ugyane forrásunk értesülése szerint Garancsy Mihály miniszteri tanácsos, a közmunkatanács alelnöke, néhány hét múlva nyugalomba vonul. Tisza őt sem fogja megvádolni, az elégtételt szolgáltatván a közmunkatanácsnak, nem mér egytorma mértékkel Tolnaynak és Garancsynak. Ennek a természetes következménye, hogy Garancsy nyugdíjazási kérvénye már készen van és rövid idő alatt el is intézik.

Bizalmatlansági indítvány a Ház elnöksége ellen.

Budapestről jelentik: Az elleazéki pártok elnökei ma délután Justh Gyula elnökle mellett ülést tartottak, a melyen elhatározták, hogy a képviselőház holnapi ülésén nem vesznek részt, de a kerületi beosztás tárgyalásánál az ellenzék meg fog jelenni és beható vitát fog kezdeni. Megállapodtak abban, hogy az ellenzék az elnöke ellen bizalmatlansági indítványt fog tenni. A függetlenségi-párt az elnökök értekezlete után tanácskozott és Justh Gyula elnök terjesztette elő a vezérek határozatát, amelyet elfogadtak.

Meghiusult a román béketárgyalás?

Bukarestből jelentik: Az itteni lapok a legautentikusabb forrásból jelentik, hogy a magyarországi román vezető férfiak és Tisza István gróf miniszterelnök között folytatott tárgyalások meghiusultnak tekinthetők.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Népszerű tudományos előadás. Lindner József főgimnáziumi tanár közbejött akadályok miatt elhalasztott előadását a cseppfolyós levegőről a főgimnázium dísztermében folyó hó 11-én (szerdán) délután fél 6 órakor fogja megtartani. Az előadás ingyenes.

(*) Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete február hó 12-én délelőtt 10 órakor a gazdasági egyesület székházában igazgatóválasztmányi gyűlést tart, ahol az 50 literen alóli borszállítványok fogyasztási illetékét és más folyó ügyeket vitatnak meg.

De hirtelen arra gondolt, hogy mégis észreveheti valaki, ha távoznak. Olyan boldul, veszettül világos ez a ház, két buta ivlámpájával. S azon kell tovasiklania. Izgatott lett, nem akarta letenni a vörös kalapot, elhúzódott kedvese mellől, lehorgasztotta szép fejét. A férfi ott babrált mellette, bontogatta, tépte a virágos kalapot, rároskadt, csókolgatta és dadogott.

— Most már mindegy, siessünk...

A leány el akart menni. Az ajtóhoz rohant, de az be volt zárva. Kétségbeesetten meredt maga elé. Szeme könyekben fűrdött, puha, gömbölyű karja aláhanyatlott, a vörös kalap letépedt fejről. Sötét haja alómlott le, egészen kicsiny térdéig s a férfi csókolta a haját, a térdét.

— Nem — mondta a leány s csökönys volt. — Maga olyan lelketlen. Idecsal, kinevet, nem törődik velem. És én menjek haza, nyugodtan üljek le otthon s beszéljek közönyösen, hazudjam ezzel az én sötét lelkiismeretemmel.

Igy mondta egyszerűen, nehézkes hanglejtéssel, citra szavak nélkül.

A férfi megdöbbsent.

— Ezzel az ő sötét lelkiismeretével...

Belehasított az agyába ez a szó. De égett a vágytól minden porcikája, bár képtelen volt a gondolkodásra, magához tépte a leányt, bele-nézett a lelkébe, azzal az őrült, zavaros, csodás nézéssel, ami megtébolyit.

*

A férfi unottan ült a divány sarkában, a leány feltűzte a haját. A tükör előtt állt.

— Nagyon vörös az arcom — mondta nevetve.

— Az.

— Föltette a vörös kalapot, amelyhez oly harmónikusán simult keskeny arcocskája. A férfi nézte. Nem látta az arcát, csak egy nagy égő folt táncolt előtte s a folt közepében egy sötét, fénylő, gonoszán bántó pont. Csak ezt látta, ezt a sötét pontot, a leányt nem, csak a lelkiismeretét, amellyel hazamegy, amelyet be kell illesztenie egy gyanútlan, csöndes, becsületes család imádságos nyugalmába.

— Menjünk.

És karra vette a sötét lelkiismeretet és elsiklottak a fényes ivlámpák alatt. Bucsuzkodtak.

— Maga mogorva.

A leány gyöngéd alakját elnyelte a sötétség. A férfi megállt, utána bámult, bele a vakságba. Most hirtelen nagy, vörös fény rajzolódtott eléje, egy kalap, egy édesen keskeny, szemérmes piros arc, a kettő összeolvadt s a közepén újra ott táncolt az az izgató, gonosz sötét pontoska.

A férfi a pont felé iramlott. Nagy nehezen törtetett feléje, egészen megroskadt. Mire elérte volna, minden eltűnt. Tiszta, barátságos utcán állott, az emberek sürögtek s az ivlámpák körül bolond lepkék pajzánkodtak.

A világos utcán kissé magához tért. Megsimította a homlokát, kiegyenesedett, szivarra gyújtott és sétáló lépésekkel lendült el a pazar kirakatok mellett.

— Szakitanom kell velem, — nyugtatta meg magát. Ujra a másodemeleti ablakba képzelte a vörös virágot.

— Olyan csunya és ostoba, — szötte tovább gondolatait s ahogy a vörös virág rutsága és korlátoltsága tiszta gondolattá forrt ki agyában, bement egy kávéházba és megírta a szakítási levelet.

Tisza István gróf az aradi borkereskedőkért

— Mit tárgyal a holnapi közgyűlés? —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

A nyár derekán sem lehetne sivárabb tárgysorozatot összeállítani, mint a mellyel a holnap tartandó törvényhatósági bizottságnak szolgál a tanács. Egyetlen egy olyan ügy sincs, amiért a nagy ügyeket érdemes lenne felvontatni, legfeljebb, ha kisebb revolver csatákra lehetünk elkészülve. Ámbár ki tudja, hogy a modern taktika regulái szerint, hol helyezik el a robbantó aknákat és melyik „maszkírozott fedezetből” vágtat elő a mozgékony gyors-tűzű ágyu. A közgyűlés és a háboru mindég kiszámíthatatlan.

A tanács, amelynek ülésén ma Varjassy Lajos polgármester elnökölt, igen gyors tempóban, ugyyszólván vita nélkül, a bizottsági határozatokat magdévá téve, hozott javaslatokat

Az aradi virágkereskedők és kertészek panasza a városi kertészet átlagos konkurrenciája ellen alighanem alkalmas téma a vajszivű városatyák megszólaltatására. A tanács nem adott hitelt a sirásnak és nem hajlandó a városi kertészetet beszüntetni, mert az a meggyőződése, hogy ebből csak a kertészeknek van hasznuk, akik tényleg a legfőbb vevői a kertészetnek, amely ellátja őket olesó virággal. El is utasítja a beadványukat és kéri, hogy semmiféle változás ne történjék, a bérbeadás kérdésével se foglalkozzék a közgyűlés, míg a parkbizottság az ügyet nem tanulmányozta.

A virágok, a fák dédelgetett kedvencei az általánosságban jószívűnek ismert törvényhatóság és ezért bizonyára szívesen járul hozzá, hogy a vasúti üzletvezetőségi palota előtt 3600 korona költséggel parkot létesítsen a tanács.

A tanács amilyen szigorú a kertészekkel szemben, olyan melegen pártjára állott a borkereskedőknek, akiknek sérelmeit az Aradi Közlöny részletesen ismertette. A borkereskedők a pénzügyminiszterhez fordulnak panaszaikkal és a város törvényhatóságának támogatását kérik. Lócs Rezső gazdasági tanácsnok igen szép előadásban ismertette ma az ügyet a tanács előtt és melegen ajánlotta a kereskedők érdekeinek megvédését és a több évtizedes gyakorlat fenntartása céljából a miniszter megkeresését.

A tanács egyhangulag hozzájárult az előterjesztéshez.

— A város képviselőjét is keresse meg a törvényhatóság és kérje a támogatását — mondotta a polgármester — és azt hiszem célt érünk, mert úgy látom, hogy a pénzügyigazgatóság vezetősége jóakarattal van az ügy iránt és csak a vizsgáló közeg akar nehezégetek.

Pártfogásába vette a tanács a munkanélkülieket is és az eddigi segélyezések elszámolását betervezve azt javasolja, hogy újabb kétezrezer koronát szavazzon meg a közgyűlés a segélyosztó bizottság kezéhez.

Egyszerűen tudomásul kell csak vennie a közgyűlésnek, hogy a tanács megteszi az első lépést a siketnéma iskola államosítására, hogy negyvenezer korona kölcsönt vesznek a törzsvagyomból a kulturpalota építési költségeire, a főkapitány bejelentését a rendőrség államsegélyének felosztásáról, amelyet változatlanul elfogadott a tanács a rendőrelégénység szervezeti és szolgálati szabályzatával együtt, és mint-hogy a közgyűlés mindenkivel szemben méltányos szokott lenni, ha méltányosságra vannak

tebát megadja a polgári iskolai segédtanerőknek is az őket megillető lakbért, noha a miniszter elzárkózott az igazán jogos és méltányos kérelem elől.

A textil-gyár telekeseréjére és a mozdonyvezetők telekparcellázási kérelmére vonatkozólag a város szabályozási bizottság javaslatait tette magáévá a tanács.

Vasutasok az aradi második mandátumért.

(Kezdődik az osztozkodás. — Új pártok alakulnak.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 10

Még nyilvánosságra sem került, hogy miként fog kialakulni a kerületek képe, csak annyit tudunk, hogy egy-egy törvényhatóság hány kerületből fog állani és máris megkezdődött a nagy osztozkodás. A pártok belső és külső emberei máris kinézik a kerületeiket és veszekednek a még nem is kész koncepcion.

Nem érdektelen, hogy a változások folytán egészen új csoportok alakulnak meg, érdekszövetségek létesülnek és új pártok gubózódnak ki. Így például a Vasutas Szövetség eivben elhatározta, hogy a vasutas érdekeknek pártot szervez. Azokban a kerületekben, ahol többségben van a vasutaság, vasutas-képviselőt fog felleptetni.

Budapesten két kerületre reflektálnak és vasutas-jelöltet fognak felleptetni

a dombovári
debreceni harmadik
miskolci második
aradi második,
kolozsvári második,
temesvári második,
esacai és
zsolnai kerületekben.

Ezek közül a két budapestiben, a miskolciban, debreceniben, domováriban és zsolnaiban feltétlenül többségre számítanak, a többiekben pedig olyan pártot léptetnek fel vasutas-programmal, amelyik párt ott többségben van, hogy a helyi politikai párt segítségével jutassák be jelöltjüket.

Sopronban, Pozsonyban, Kassán, Temesvárt pedig egy új demokrata párt szervezkedik, amelynek programja hasonlatos a Vázsenyiekéhez, de amely egy kicsit keresztényesebb jellegű lenne, hogy ezzel biztosítsa a kevésbé filozofizáló polgárság támogatását. A párt vezetője — hír szerint — Zsombér Géza soproni polgár lenne, aki városában nagyon népszerű és igen ügyes pártszervező. Batthyány Tivadar, — aki egy idő óta visszavonult a függetlenségi párttól — az erősen tisztviselő jellegű kerületben, mint amilyen például a Vár, a tisztviselők vezetőit szeretné felleptetni a magántisztviselők segítségével, akiknek jelöltjeit viszont a köztisztviselők segítenék és így egy pár városi kerületet szerezhetnének.

Ujabbban parasztpárt is szervezkedik Tolnában, melynek vezetője egy Szolimán György nevű kisgazda. Teljesen Achimszerű agitatori tehetség és a Dunántul több kerületben reméli a párt bejutni. Természetesen erősen készülnek Mezőfiek is, a kisgazdák is és Gieszwein Sándor a néppárttól külön, — sőt annak arisztokratikus gondolkodású vezetősége ellen — keresztényszocialista pártot fog alakítani és nagyban reméli a katolikus munkásság, a rosszabbul dotált s ezért elkeseredett alsó papság és ama erős katolikus érzésűek támogatását, akik a néppárt főuri vezetőségével, antiszociális elveivel nincsenek megelégedve.

Wied herceg Rómában.

— Albánia fejedelmének tervel. —

Távíráti tudósítás.

Róma, február 10.

Wied herceg röviddel este tizenegy óra után Berlinből ideérkezett. A herceget a pályaudvaron Borea d'Olmo márki főszertartásmester, Di Scalea külügyi államtitkár, De Martino külügyminisztériumi vezetőtitkár, Garbasse külügyminisztériumi igazgató és Moreo Izano százados, a ki a herceg mellé van beosztva, fogadták. A pályaudvaron jelenlévő nagyszámú közönség a herceget e kiáltással fogadta: *Éljen Albánia!* Miután a herceg a megjelent személyiségeket szívesen üdvözölte, udvari kocsin az Excelsior-szállóban lévő lakására hajtatott.

Wied Vilmos herceg római és bécsi látogatása után vissza fog térni Németországba, hogy innen induljon Albániába abból a kikötőből, amelyet a körülményekhez képest az utazás gyorsasága és kényelme szempontjából alkalmasnak fog találni. Hogy ausztriai vagy olaszországi kikötőből utazik, az még nincs megállapítva. A herceg tiszteletére a német nagykövetség holnap délelőtt dinét ad. Wied herceg holnap éjszaka tizenegy óra ötven perckor fog Rómából Bécsbe utazni. Viktor Emánuel király a mai kihallgatáson a *Martius* és *Lazarus* rend nagykeresztjét adományozta a hercegnek. A hercegnek San Giuliano külügyminiszterrel folytatott tanácskozásának vége felé megjelent a tanácskozáson De Martino külügyminiszteri vezető titkár és Alliotti báró, a kiszemelt albániai követ. A külügyminisztériumból Giolitto miniszterelnököt látogatta meg Wied herceg.

A *Corriere d'Italia* egyik munkatársa beszélgetést folytatott Albáni jövődjé fejedelmével. Az albániai viszonyokra vonatkozólag a herceg elmondotta, hogy egyelőre nem akar Albániában parlamentet létesíteni, ehelyett koronatanácsot szervez, amelyben a különböző rendek képviselői fognak helyet foglalni. Az utazásra vonatkozólag kijelentette, hogy február 24-ikén indul Triesztből magányaachtján Duraz-zóba, ahová több nemzetközi hajó elkíséri. Végül kijelentette a herceg, hogy Eszad pasának táviratot küldött, amelyben közölte vele, hogy az albán küldöttséget, amely felajánlja neki a trónt, február 18. és 20. ica közt fogadni fogja neuwiedi kastélyában.

SPORT.

+ A Nemess-házaspár győzelme. A Budapesti Korcsolyázó Egylet vasárnapi versenyén Nemess István és felesége az aradi jégen is megcsodált *Opre Emma* ismét értékes győzelmet arattak. Nemessék megnyerték a Darvas-Bródi pár ellenében a táncversenyt, amelyben már a múlt évben is ők győztek.

+ Gépkocsi verseny Aradon át. A belügyminiszter ma arról értesítette a várost, hogy a tavaszi automobil turaverseny résztvevői Aradot is érintik utjukba és ezért kéri, hogy a tanács tegye ünnepélyessé a fogadtatásukat és gondoskodjék a szükséges közbiztonsági intézkedések megtételéről is.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jellel nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

TÖRVÉNYKEZÉS

Örökös rabságra ítelt

gyilkos menyasszony.

(Megölette bátyjával a vőlegényét.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 10

Szerelmi viszonyt folytatott Szendi Horváth Mária nagyszénási hajadon Német János molnársegéddel, a kinek, az életét Orosházán, ennek tudtán kívül, harminckétezer koronára bebiztosította. Tavaly farsang utolján mulatság volt Szendiéknél, melyre a molnársegéd is hivatalos volt. A vendégek kérdezősködésére, hogy testvére, Szendi-Horváth György miért nem vesz részt a mulatságban, a leány azt felelte, hogy nagybeteg s bajosan éri meg a tavaszt. Be is nyitottak a nagybeteg szobájába, a ki azonban félrebeszél.

A mulatozók ezután, hogy Szendi Györgyöt ne zavarják, a külső szobába vonultak vissza, mire a nagybeteg kiugrott az ablakon s egy erős husángot magához véve lesbe állott a malomnál, a hazabandukoló leitatott molnársegédet agyonverte s a holttestet a vasuti sinre fektette. A hajnali órákban a gyilkos, aki időközben otthon lemosta a kezére tapadt vért és ünneplőbe öltözött, jegyet váltott Orosházára, és a vonat, a melyen utazott, darabokra tépte az áldozat holttestét.

A nagy ravasszággal kiesztelt gyilkosság talán soha nem derült volna ki, ha — mint az Aradi Közlöny annak idején megírta — Szendi Horváth Mária el nem árulja magát. A vizsgálat ugyanis hamis nyomon haladt, mert a gyilkos a véres husángot egy a vasúthoz közel lévő ház udvarába dobta s a csendőrök az ott lakókat faggatták. Mikor azután Szendi Horváth Mária bement Orosházára, hogy az életbiztosítás összegét fölvegye, arra a kérdésre, hogy kije volt neki Német János, nagy zavarba jött. Beismerte, hogy bátyjával, akinek a pénz felét ígérte, előre kiesztelt terv szerint gyilkolták meg a molnársegédet. A leány bátyja konokul tagadt.

A gyulai esküdtbíróóság Szendi-Horváth Györgyöt szándékos emberölés büntette miatt tizenöt évi fegyházra, Szendi-Horváth Marit pedig gyilkosságért mint főbűjtőt örökös rabságra ítélte.

A Kuria első büntető tanácsa Vavrik Béla elnöklésével ma tárgyalta a vádlottak semmisségi panaszát. A Kuria a semmisségi panaszokat elutasította.

§ A székudvari tanitónő udvarlója. Nagy feltűnést keltettek nemcsak Aradon, de az egész országban Donó Árpádnak, a feleséggyilkos volt csendőrhadnagy emlékiratait, amelyeket az Aradi Közlöny tett közzé. Az Aradi Közlöny nyomán több vidéki lap is közölte az emlékiratokat s ez a körülmény segítette a vádlottat ahhoz, hogy a pör egyik koronatanúja, akinek lakcímét sem Donó, sem ügyvédje Marsieu Jusztin dr. nem ismerte, jelentkezett. Az emlékiratokban ugyanis megírta Donó, hogy miután már Porzolt Zsuzsát feleségül vette, rájött arra, hogy a tanitónő ő előtte még Abrudbányán egy Malle Frigyes nevű hadnaggyal volt közelebbi ismeretségben. Az Aradi Közlöny cikkét átvette egyik nagyszébeni lap s Malle, aki jelenleg a Nagyszébenben állomásozó 31. gyalogezred főhadnagya, olvasva az emlékiratokat, ügyvédje útján most jelentkezett az aradi vizsgálóbírónál, beadványban jelentve ki, hogy hajlandó az ügyben fontos tanuvalloást tenni s beszolgáltatni azokat a birtoká-

ban lévő leveleket, amelyeket a szerencsétlen véget ért tanitónőtől kapott.

§ A vitás osztalék. Az aradi Hungária textilgyár 1912. évi december 22 én tartott közgyűlése határozatilag kimondotta, hogy 40,523 korona 86 fillérnyi üzletévi nyereségét nem osztja fel, hanem a következő év számlájára vezeti át. Ezt a határozatot a gyár egyik részvényese, Kepes Gyula dr. budapesti ügyvéd meglebbezte s az aradi kir. törvényszék Heller Mór dr. kir. törvényszéki bíró referálása alapján fel is oldotta a határozatot s kimondotta, hogy azok a részvényesek, akik nem voltak ott a közgyűlésen, osztalékot követelhetnek. A részvénytársaság az ítéletet meglebbezte, de a felebbezés sorsa még el sem dőlt, amikor felperes és alperes egymás közt megállapodva közösen kérték a törvényszéket, hogy ítéletét oldja fel. Ezt a végzést is meglebbezte a részvénytársaság s a nagyváradai tábla most döntött az ügyben. A tábla elfogadta a törvényszék jogi álláspontját s kimondta, hogy azoknak a részvényeseknek, akik a közgyűlésen nem vettek részt s akik a kérdéses határozathoz nem járultak kifejezetten hozzá, joguk van az 1912. üzletévről osztalékot kívánni, ha élni akarnak ezzel a joggal.

§ Becsületsértés egy pongyola körül. Különös feljelentést adott be ma egy aradi nő divatkereskedő B. S.-né, aradi uriaszony ellen. A feljelentésben elmondotta a kereskedő, hogy az uriaszony hosszabb ideje ócsárolja a céget, illetve annak készítményeit. Legutóbb egyik barátnőjénél volt, akinek a cég épen egy pongyolát küldött. Mikor B. S.-né meglátta a ruhadarabot, felkiáltott: „Vigyék ki ezt a rongyot, látni sem akarom!” A feljelentő szerint ez a kitétel mélyen sérti a céget, melynek egész Magyarországon elsőrangú neve van s ezért becsületsértés miatt kéri elítélni B. né. Az érdekes ügyben legközelebb hoz ítéletet a járásbíróóság.

§ Provízió a női zenekarért. Szalay Imre, az aradi Gambrius vendéglő tulajdonosa a múlt év szeptemberében Zelkó Dezső budapesti ügynök közvetítésével leszerződött harminc napra napi 40 korona honorárium ellenében Holló Imre női zenekarát. A szokás szerint szerződésben kikötötték, hogy Zelkó 10 százalék közvetítési díjat kap, amelyet Szalaynak a zenekar honoráriumából kellett levonnia. Egy hónap előtt Zelkó sikkasztásért feljelentette Szalayt, azt vitatva, hogy a 120 koronát a vendéglős a zenekar honoráriumából levonta, de neki nem küldötte be. A ma megtartott tárgyaláson Szalay tiltakozott a vád ellen s utalványokkal akarta bizonyítani, hogy ő Zelkónak a zenekar részére nagyobb előleget küldött s egyúttal megküldötte a közvetítési díjat is. A járásbíróóság nem látta tisztázottnak a tényállást s ezért elrendelte Hollónak — aki zenekarával jelenleg Marosvásárhelyt van — tanukénti kihallgatását.

§ Agyonlőtte a haragosát. Süli Ferenc iratosi lakos 1913. november 9-én Iratoson az Andrejkovics-féle korcsmában összeszólalkozott régi haragosával, Horváth Pállal. A veszekedés után Süli hazament, revolvert, sőt vadászfegyvert vett magához s a korcsma előtt az utcán revolverrel többször a földbe lőtt. Horváth hallva a lövöldözést, rendőrökért kiáltott azt állítva, hogy Süli őt akarja agyonlőni. Újabb szóváltás támadt közöttük, amelynek során Süli agyonlőtte ellenfelét. Az aradi esküdtbíróóság Bittó József táblabíró elnöklete alatt ma tárgyalta az ügyet. Fikker Károly kir. ügyész a vádhatóság képviselője kérte az esküdteket, hogy a beismerésben lévő vádlottat — akinek védelmét Őrfi Gyula dr. látta el

— halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondják ki bűnösnek. Az esküdtek tényleg ez alapon mondták ki bűnösnek a vádlottat, akit a bíróság a verdikt alapján öt évi fegyházra ítél. A védő semmisségi panaszt jelentett be.

§ Háromheti fogház vallásháborításért. Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi kir. járásbíróóság vallásháborítás miatt három heti fogházra ítélte Strengár-Demián Szávát, az aradi szocialista párt titkárát, azért, mert Egerecsi Imre vasmunkás temetésén oly beszédet tartott, amely a vallásos érzületet sértette. Strengár felebbezett, de az ítéletet az aradi kir. törvényszék is helybeuhagyta úgy, hogy az ítélet jogerőssé vált. Strengár ma az aradi ügyészség fogházában megkezdte büntetését.

Öngyilkos

előkelő házaspár.

— Közös akarattal a halálba. —

Távirati tudósítás.

Rimaszombat, február 10

Rimaszombatnak tegnap óta szomorú szenzációja van. Fáy Antal földbirtokos és felesége, Kubinyi Géza, gömörmezei főispán leánya — morfiummal megmérgezték magukat. A szerencsétlen asszony ma reggel kilenc órakor meghalt, a férj pedig a halállal vívódik.

A tragédia amelynek híre csak ma szivárgott ki — megyszerte fájdalmas és megdöbbentő részvétet keltett. Fáy, aki régi, előkelő család sarja, mindenfelé jól ismerték. Igen előkelően, nagy lábon élt, uri passziói voltak és azóta, hogy a főispánhoz rokon kötelekek fűttek, sokat szerepelt Rimaszombat társadalmi életében. A sok költséges és fényűző életmód azonban kimerítette Fáy vagyoni erejét. Fizetési nehézségei támadtak, kötelezettségeinek az utóbbi időben már nem tudott megfelelni, a hitelezői pedig szorongatták. A teljes összeomlás réme fenyegette és Fáy úgy találta megoldhatónak ezt a problémát, ha eldobja magát az életet. Ugy látszik, az asszony, aki hűséges hitves volt urának, mindenről tudott és látta férje lelki tusáját. Így történhetett, hogy a tragédiának két áldozata lett. Fáy és felesége közös akarattal keresték a halált.

A tragédia tegnap hajnalban történt. Amikor egyik cseléd benyitott a hálószobába, rémülten hallotta, hogy Fáy és felesége hörög, testük göresösen vonaglik. Nyomban fellármázta a házat, orvost hívtak, aki eszméletre igyekezett téríteni az öngyilkos házaspárt. De minden fáradozás hiábavalónak bizonyult. Fáy és felesége nem nyerték vissza eszméletüket. Fáy né ma reggelre rettentő kínok között meghalt.

Fáyékról már régebben tudták, hogy az anyagi tönk szelén állnak, de hogy ily tragikus vég lesz, senki sem sejtette. Kubinyi Géza bizonyára mindent megtett volna gyermeke megmentésére. Az erősen sujtott család iránt mindenfelé a legigazabb részvét nyilvánul meg. A tragikus véget ért asszonyt csütörtökön temetik.

Egy estilap értesülése szerint a földbirtokos egész vagyonát — közel félmillió koronát — elvesztette, és utolsó pénzével nemrég felesége kíséretében Montekarlóba ment. Már ekkor el voltak határozva arra, hogy ha a szerencse nem kedvez nekik, öngyilkosok lesznek. Utolsó pénzüket is elvesztették, de öngyilkos szándékukat nem hajtották végre. Hazajöttek és rimaszombati rokonukhoz mentek és itt váltak meg az élettől.

Az eltűnt tizenhetes szám.

— Feljelentett kucséber. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

Tegnap este tíz óra felé megjelent a rendőrségen Barcza István vasuti tisztviselő és feljelentést tett Stepano Mihály kucséber ellen, akinél körülbelül negyven koronát vesztett el játék közben s mint utólag megtudta, a játékon ő csak veszthetett, mert a kucséber zacskójában benn sem volt az a szám, amelyre játszott.

— Nagyobb társasággal — mondotta a rendőrségen Barcza — a Millenniumban vacsoráztam, amikor kilenc óra felé beállított a vendéglőbe Stefano Mihály kucséber. Sorra járta az asztalokat s természetesen odajött ahhoz az asztalhoz is, amelynél én és társaságom ülünk. Megmutatta a kosarát, amelynek egy darabja a társaságunkban lévő egyik hölgynek nagyon megtetszett. Mikor a kucséber látta, hogy a hölgy érdeklődik holmija iránt, erősen buzdított a játékra. Végre engedtem a kérésnek s játszani kezdtem vele. A tizenhetes számra játszottam. A zacskóból a kucséber egymásután húzta ki a számokat, de a tizenhetes nem jött ki. Most már felbuzdulva csak azért is tovább folytattam a játékot, de hiába, a tizenhetes szám nem jött ki, körülbelül husz forintot játszottam így el a tárgy, amelyekre a játék ment, még mindig nem lett az enyém, amikor odajött hozzám a vendéglő kis borfiuja s így szólt hozzám:

— Ne játszon tovább, a zacskóban nincsenek meg az összes számok, ott az asztal alatt is látok egyet.

A felfedezés után természetesen azonnal abbahagytam a játékot s most feljelentést tesz az ősaló kucséber ellen.

A rendőrségen jegyzőkönyvbe vették a vasuti tisztviselő feljelentését s egy detektív azonnal kiment a Millenniumba, hogy előállítsa Stepanot. A kucséber már nem volt a vendéglőben, de a detektívnek az utcán sikerült megtalálnia és bekísérte a rendőrségre. Barcza kivánságára itt kivették zacskójából a számokat, hogy megolvassák: megvan-e mind a kileneven. A vizsgálat szomorú eredménnyel végződött a kucséberre nézve: kiderült ugyanis, hogy a zacskóban csak nyolcvanhét szám volt s hiányzott a tizenhetes is. A zacskót ezután elkobozták a kucsébertől és megindították ellene az eljárást.

MULATSÁGOK

(=) Az aradi gyermekfelruházó egyesület január 18-iki „Chocolate” estélye alkalmából felülfizettek: Aradi Első Takarékpénztár 50 korona, Aradmegyei Takarékpénztár 50 korona, Aradi Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 50 korona, Aradi Polgári Takarékpénztár 50 korona, Aradi Kereskedelmi Bank 80 korona, Aradi Közgazdasági Bank 80 korona, Aradi Általános Takarékpénztár 10 korona, Aradi Központi Takarékpénztár 30 korona, Aradi Ipar- és Népbank 30 korona, Victória 30 korona, gróf Üchtritz Amadé Emilné 50 korona, Neuman Dániel báró 24 korona, Neuman Alfréd báró 20 korona, Seidl Józsefné (Világos) 5 korona, Paris Lajos dr. 5 korona, Friedmann Ignác 8 korona, Kintzig Jánosné 16 korona, Lakatos Ottó dr. 6 korona, Lengyel Manó 10 korona, X. Y. 8 korona, Weller Rezsóné 10 korona, özv. Andrányi Károlyné 4 korona, báró Andrányi Károlyné 5 korona, özv. Purgly Lajosné 10 korona, Bogdán Nuai 10 korona, Vertán Sári és Ida 10 korona, Jakabffy Rezső 2 korona, Probst Böske 4 korona, dr. Simó Károlyné 4 korona, Neuman Adolf 20 korona, Dürr Gusztáv 10 korona, Brasch tejértékben adott 10 koronát. Az egyesület nevében mindazeken adományokért ezton is hálás köszönetet mondva, egyúttal mindazoknak, akik egyesületünk nemes céljait utánjárásaikkal, fáradozásaikkal, bármely irá-

nyu közreműködésükkel, erkölcsi és anyagi támogatásaikkal sikeresítették, nemkülönben a helybeli sajtónak az egyesület érdekében tanúsított lekötelező szívélyességeért ugyancsak köszönet kíséretében a kiérdemelt elismerést nyilvánítom. Az estély 2125 korona összbevételéből az 1038 korona 2 fillér összkiadást levonva, 1086 korona 93 fillérrel gyarapodott az egyesület vagyona. Priegl Irén egyesületi elnök.

Aradi pénzt kér a Pesti Kereskedelmi Bank.

— Érdekes beadvány Aradmegyéhez. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispánhoz ma érdekes beadványt intézett az ország egyik legnagyobb pénzügyintézete a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. A hatalmas bank, amelynek ügyeit a Fürdő-utca sarkán épült óriási palotából a legnagyobb fizetésű és legnagyobb tudású magyar pénzember Láncoz Leó irányítja, nagyon udvarias és nagyon előkelő beadványában egészen egyszerűen betétet kér Aradmegyétől.

A vármegye közönségének figyelmébe ajánlja a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank intézete nagy tőkeerejét, hatvanöt millió koronára menő alaptőkéjét és azt hangoztatja a körlevélben, amelyet maga a bank igazgatóságának kiváló elnöke: Láncoz Leó irt alá, hogy a régóta fennálló és elismerten elsőrangú pénzügyintézet a nála elhelyezett betétek után előnyös kamattelt biztosít, fizeti a tőkekamatadót. Arra is utal a Pesti Kereskedelmi Bank körlevele, hogy különösen a közhatóságok számára nyújt előnyöket tőkék elhelyezésénél az intézet.

Mind ezek alapján — folytatja a hatalmas bank ajánlkozó levele — arra óhajtjuk az alispán ur és Aradmegye közönségének figyelmét felhívni, hogy a megyei alapok, árvaszéki pénzek és letétek elhelyezésénél tegye megfontolás tárgyává az elmondottakat és helyezzen el — legalább részben — tőkéiből a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál is betétet.

A beadvány mellé mindjárt bejelentési lapot is csatolt a pénzügyintézet azzal, hogy annak kitöltése és az igazgatóságához eljuttatása esetén azonnal leküldi egyik megbízott főtisztviselőjét Aradra, hogy a betét elhelyezése felől végleges megállapodást létesítsen.

Aradmegye alapjait, mint ismeretes, eddig az aradi nagyobb pénzügyintézeteknél gyümölcsöztette és ugyanezeknél nyertek elhelyezést hat és félmillió koronás betétre osztva a gyámpénztári, árvaszéki letétek is. A megye eddigi pénzügyintézete, illetve pénz elhelyezésén valószínűleg nem változtat a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank beadványa sem. A törvényhatósági közgyűlésnek aligha van oka arra, hogy azoktól az aradi pénzügyintézetektől, amelyekkel évek óta összeköttetésben áll, betéteiből valamit is elvonjon és máshol, ha mindjárt a Pesti Kereskedelmi Banknál is helyezzen el. A nagy pénzügyintézet által kilátásba helyezett kamat és egyéb előnyöket különben a megye betétei után az aradi pénzügyintézetektől is élvezzi.

A Kereskedelmi Bank beadványát az alispán a márciusi rendes közgyűlésen mutatja be a törvényhatósági bizottságnak.

A nagy fővárosi bank azonban nemcsak a törvényhatóságok betéteit kéri, hanem programjába vette ezidén a vidéki üzletkötések kultiválását. Erre vall, hogy több előkelő és nagy aradi kereskedő cég levelet kapott ezen a héten, amelyben a Kereskedelmi Bank kedvező feltételek mellett kölcsönt ajánl fel és kijelenti, hogy hajlandó a legelőzékenyebben lezámitolni az aradi kereskedők üzleti váltóit. Ilyen tartalma körlevél meglehetősen sok érkezett Aradra.

Sülyed az aradi tanítóképző palotája.

(Az államépítészeti hivatal vizsgálata.)

— Az igazgató nyilatkozata. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

A városban ma elterjedt az az ijesztő hír, hogy az aradi állami tanítóképző intézet épülete annyira megrongálódott, hogy ott a további tanítás lehetetlenné vált. Mikor a tanítóképző intézetet a Marospart melletti volt személtároló helyre építették, már akkor felmerült az az aggodalom, hogy az évek hosszú során át alátrágyázott föld laza talajnak fog bizonyulni a hatalmas, kétemeletes palota részére. Ugy lát-szik ez az aggodalom nem volt alaptalan, mivel a mindenfelé elterjedt hírek szerint az épületen olyan bajok merültek fel, hogy abban a tanítást komoly veszedelem fenyegette és az intézet igazgatósága az elé az alternatíva elé került, hogy vagy beszünteti az előadásokat amíg az épületen a kellő tatarozási munkákat elvégzik, vagy pedig, mint az az első pillanatban valószínűnek látszott, hogy ez a munka nem lesz rövid idő alatt végrehajtható, úgy valamely, a várostól kért helyen folytatják a tanítást.

Karoliny Mihály, az intézet igazgatója napról-napra újabb sérüléseket konstataált az épület falain és kénytelen volt sürgönyileg megkeresni a kultuszminisztert sürgős intézkedés végett. A miniszterium utasította az aradi államépítészeti hivatalt a sürgős és alapos vizsgálat megejtésére. Petrovics Arzén műszaki tanácsos és Razel József mérnök alapos vizsgálatot tartottak és ennek eredményéről Karoliny Mihály igazgató az Aradi Közlöny munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Az intézet építkezésének régen felfedezett hibája, a nedves fundamentum, mely az épület folytonos sülyedését vonja maga után. Az építők előtt sem volt ismeretlen ez a jelenség és Petrovics Arzén műszaki tanácsos az építkezés vezetője körültekintően úgy akarta ellensúlyozni e bajt, hogy az intézet építésénél tartósabb anyagot alkalmazott. Mindazonáltal az előresejtett baj, az épület sülyedése, lehet mondani fennállása óta egyre növekszik és erre az aradi államépítészeti hivatal a mi megkeresésünkre figyelmeztette a miniszteriumot. Az államépítészeti hivatal ekkor azt az utasítást kapta, hogy a lehető leggon-dosabb figyelemmel kíséresse az épület állapotát. A múlt héten történt, hogy egy tantermet úgy ellepett a füst, hogy abban a tartózkodás lehetetlenné vált, a magas vizállás folytán a talajt teljesen átjárta a víz és napirenden lett a tanterem falainak újabb és újabb megrepedése. Ekkor sürgős intézkedést kértem és az államépítészeti hivatal vasárnap vizsgálatot tartott. Megállapították, hogy egy kémény azáltal dugult el, hogy a kémény belső téglái összeomlottak és a füst a tanterembe gyűlt össze. A falakon konstataáltak a meglehetősen nagy repedéseket és a falak sürgős reperálását mon-dották szükségesnek. Az intézet kiürítését nem tartották még szükségesnek, de éber figyelem-mel kísérik az esetleges további rongálódásokat.

— A megrongálódott tanteremekben nem folytatjuk a tanítást és azoknak a kijavítását a napokban megkezdik. Valószínű azonban, hogy az olvadás még alább sülyeszti az épületet és nagyobb veszélynek teszi ki. A reperálással az ügy újabb stagnálásba jut és a katasztrófálissá válható hiba gyökeres megszüntetése sajnos ismét csak halasztást szenved.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: *Mérföldkövek*, vigjáték. (A. bérlet.)
Csütörtök: *Tökéletes feleség*, operette.
(Bemutató előadás) (B. bérlet.)

Péntek: *Tökéletes feleség*, operette. (C. bérlet.)

Szombat: *Tökéletes feleség*, operette. (A. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *Varázskorongó*, operette. Este: *Tökéletes feleség*, operette. (B. bérlet.)

* Berta Ilona a Kölcsey-egyesület közgyűlésén. Szombaton, 14-én d. u. 5 órakor a kulturpalota nagytermében tartja meg a Kölcsey-egyesület évi rendező közgyűlését, melyet felolvasással ünnepi jellegűvé avat. Zirzen Janka utóda: Berta Ilona, a budapesti nőiskola igazgatója, aki mint műkedvelő szavaló gyakran gyönyörködteti plantikus előadásával a főváros közönségét. Arany: Széchenyi emlékezete című ódát fogja elszavalni. Az ünnepi előadást Gaál Jenő dr. főrendiházi tag tartja. Belépés díjtalan, vendégeket szívesen lát az egyesület elnöksége.

* A színház közlései. A *Tökéletes asszony*. Lehár Ferenc operettje bejárta a világot s nagy sikerek után most Aradon kerül majd bemutatásra. Lehár ebben a partitúrában felülmúlja önmagát: csupa melódia, formaszépség, ujszerűség, technikai szépség és tudás. A *Tökéletes asszony* teljesen készen várja a csütörtöki bemutatót, amely előreláthatólag óriási sikert fog elérni. Az operette két vezető nő szerepét Diósy Nusi és Pataky Vilma játsszák. A legújabb Lehár-operette péntek, szombat és vasárnap estéit foglalja el.

Előkészületben. A színház drámai személynéje, míg az operette-ensemblét a Lehár-operette foglalja el, Shaw világhírű darabjára, a *Pygmalion*-ra készül. Ezzel párhuzamosan készül a társulat *Aladár nem számár* című pompás gyermekdarabra, amely a Vígyszínházban az idén nagy sikert aratott.

Vasárnap délután a *Varázskorongó* kerül színre; az operette reprize a múlt héten aratott nagy sikert.

* A kék egér. (Az *Uránia* tegnapi bemutatója.) Harsogó kacajok, vidám terefere, színtől megfolt nézőtér igazolták, hogy ezen a pompás filmen „egész Arad nevetni fog.” Színporkázó ötletek valóságos tárháza ez a film, melyben szédületes technikával a legpompásabb kabinetalakok vannak beállítva. A kék egér ravasz nő, bájoságával kitartóan ront a cél felé, meghódítja a hivatalfőnök urat, leszedi lábáról az apóst, Brunner bácsit s mindenkiel szembeszáll, csak hogy a szerelmesek: Clára és Caesar az ígért százezer koronát megkapják. A két kopaszodó rué mellé pompás szerepben látjuk a irodafőnököt önmagát; az igazi hárpia, ki féltékenységgel üldözi urát. S a tabló, mikor az egész társaság a kék egér lakásán találkozik, olyan vigjátéki beállítás, mely párját ritkítja. A közönség nem fogyott ki a kacagásból, mulatott, örült és vidámsága utolsó percig fokozódott. A mai zsufolt házak csak hírnökei annak az óriási érdeklődésnek, melyet a grandiózus film méltán megérdemel. 3

* A titokzatos talizmán. (Drámai est az Apollóban). Két hatalmas drámai kép megrázó szépségeiben gyönyörködhetik a közönség az Apolló-színházban. A győzelem vagy halál című fenomenális drámában olyan idegizgató hajszát látunk előttünk lefolyni, amilyent eddig még az emlékeztető detektívdrámákban sem tudtak produkálni a filmgyárak. Van ennek az izgalmas drámának egy jelenete, amely a vért megfagyasztja az emberben. Blanché, aki az apjától ellopott hadititkokkal menekülő kémét üldözi, a levegőben uszó repülőgépről a ter-

gerbe ugrik, hogy a hajóra juthasson. Ehhez hasonló haláltüvegvető jelenetekből áll ez a nagyszerű kép, melynek a mai premieren felülmúlhatatlan sikere volt. A műsor másik nagykonceptiójú drámája: A titokzatos talizmán hasonlóan idegizgató és érdekesítő. Vitagraph-felvétel ez a kép és a kedvelt Costelló játssza benne a főszerepet. A ma este nagy sikerrel bemutatott műsor holnap, szerdán kerül utoljára vetítésre. 4256

* Arad város legújabb nagy fali térképe az összes új utcanevekkel megjelent és Kerpel Izsónál kapható. Ára hét színben 5 korona, 2 színben 2 korona 40 fillér. 249

* Az összes könyv- és hangjegy-újdonságok Kerpelnél. 291

Az első könyv a Lánchidról.

— Két gróf tapasztalatai Britanniában. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

Amikor a budapesti lánchid elzárása és újjáépítése alkalmával a hid születésének száz remiszenciáját elevenítik föl, említés nélkül marad a legérdekesebb. Egy nyolcvan esztendő előtt, 1833-ban megjelent könyv, amely a Lánchid építésének első szellemi alapja volt. Egy aradi család régi könyvei között fedeztem föl ezt a roppant sok érdekes adatot tartalmazó könyvet, jobban mondva, foszlott levelű füzetet. A címlapja elmondja a könyv tartalmát és érdekességét:

GRÓF ANDRÁSSY GYÖRGY
és
GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁNNAK
A
BUDAPESTI
HID-EGYESÜLETHEZ IRÁNYZÓTT
JELENTÉSE
MIDŐN KÜLFÖLDRŐL VISSZATÉR-
RÉNEK
POZSONYBAN.
Nyomatott, fűskuti Landerer Lajosnál.
1833.

A könyv is ezzel a megszólítással kezdődik: *Tekintetes Egyesület!*

Andrássy György gróf és Széchenyi István gróf, mint a hidegyesület két kiküldöttje, Britanniába mentek ki, ahol legelőször W. Jates angol mechanikussal tárgyaltak, akinek W. Samuel Walker társaságában Birmingham közelében Gospel Oakban két vashámora volt. A cég tekintélyes voltát jellemzendő, azt írja a két ifjú gróf, hogy „e két privát hámosor jóval több vasat készít, mint egész Magyarország. W. Jates után kerültek összeköttetésbe W. Tierney Clark mechanikussal, aki tudvalevően a lánchid tervét el is készítette, akinek ügyességéről mindenek előtt kézzelfogható bizonyosságot nyújtanak Hammersmith, Shoreham és Marlo vasláncra függő hidjai, melyeket épít.”

A jelentés ezek után felsorolja azokat a kérdéseket, amelyeket a „Buda-Pest között építendő álló hid ügyében” Tierney Clarkhoz

intéztek és ennek azokra adott feleleteit. Például

8-ik Kérdés: „Valyon a láncok, a melyeken függ a hid, nem szakadhatnak-e el?”

Felelet: „Ha a láncok a legjobb hámosvasból készülnek s mind anyagra, mind munkákra, mind próbatételekre szokott felügyelet van, s olyas embereknek mindigi felügyelése alatt vitetnek végbe, kik értik a dolgot, s tudják: bizonyos súlynak megfelelően milyen erő kell; akkor a láncok elszakadhatása miatt legtávolabb veszély sincs.”

És így, harminenyolc kérdésben megnyugtatót kért és kapott a két gróf minden felől: Duna melyik pontján tartaná alkalmasnak a hidat, nem fogja-e a Duna torlójege elvinni az oszlopokat, nem lehetne a hidat mindenféle veszélyek ellen asszuráltatni, a hid költségei felől és végül, hogy vállalná-e Clarik a hidépítés terveinek elkészítését.

Felelet: „Igen és feltéve, ha a hidépítés rám bízatik.”

Hasonló beszélgetést folytattak Telforddal, akiről azt mondják, hogy „az eddigi élő mechanikusok közül a legnagyobb praktikus. Több mint száz hidat és vízvezetőt épített Angliában, de már 76 esztendő és ezért nem léptek vele először összeköttetésbe. Telford is láncra függő hidat ajánlott. Végül Odgenhoz, az amerikai szövetséges államok liverpooli konzulához fordultak, aki az amerikai folyók hidjairól világosította föl a két gróft.

Az angliai tanulmányut alapján teszi meg a jelentés javaslatát a lánchid építésének technikai és anyagi részére nézve. Tudvalevőleg ez volt a legnehezebb, mert ez a nemesek megadótatásával járt. A terhektől borzadó nemesekhez így ír a két gróf:

„Ingyen akar élni az ur honunk javaiért, és semmit sem adni vissza azon köz anyának, kitől mindent bir?”

A hidépítés finanszírozására azt ajánlják, hogy a 12 millió pengő forint biztosítására adjanak ki „100 pengő forintos 20000 darab magyar nemzeti Jóst (nyugtatóványt) és ezen papíros pénzt vegyünk nemzeti becsületünk paizsa alá s ezt 5-tel vagy 6-tal kamatoztatván, fizessük ki évenkénti huzással...”

Leikes agitáció a jelentés többi része, a melyet bővebben közreadni nem lehet. Még csak azt vesszük ki, hogy milyen ellenvetésekkel számolt a két fiatal gróf. Lesznek, ugymond, akik a dolgok valódi célját soha fel nem foghatván, így okoskodnak:

„Minek oly roppant költségű hid? Hogy a két város lakosai kölcsönös látogatásokat kényelmesebben végezzék el? Hiszen ugyis áll a hid nyáron, télen meg hányszor fagy be a Duna ha hideg van? s. a. t.”

Végül az országgyűlésnek apellálnak a nagy eszme érdekében ezekkel a sorokkal:

— Minél többet fontoljuk a tárgyat, annál jobban világlik előttünk ki, hogy körülte még felette keveset tevének s minden reményüinktől el kellene bucsuznunk, ha a *Tekintetes Egyesület* nem pártolja azt hathatós ajánlással nemzeti képviselőink előtt, kiknek egyébiránt annyira hatalmokban van — oh felséges Jog! — ezt életbe hozni, hogy meggyőződésünk szerint, egy cseppet sem kompromittálna magát a most országosan egybegyűlt Törvényhozó Test, ha felállítása körül minden előzmény és szöveztetés nélkül egyenesen azt hangoztatná: *Legyen.*

A szó egy kissé később, ki is mondatott. Most a mikor a régi Lánchidat felújítják, lehetetlen megindulás nélkül olvasnom a két rajongó főúr sorait, a mellyel a hid terv számára az akkor maradi és esőkönnyös nemzedék meg akarták nyerni.

Szerelmes rendőrtiszt.

(Allását vesztett lovag.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 10.

Néhány nappal ezelőtt megjelent a főkapitányságon egy szép, fiatal hölgy, özvegy Antal Ferencné pécsi magánzónőnek Boriska nevű leánya s elpanaszolta, hogy a vonaton ellopták retiküljét, amelyben pénze s okmányai voltak. A nő a rendőrség segítségével haza táviratozott pénzért s mivel szállodába nem mehetett, kénytelen volt a tuzsuföldi rendőrszobában tölteni az éjszakát.

A leány kellemetlen helyzete szinte részvétet keltett az ügyeleten tartózkodó Zareczky Jenő és Burián Tivadar bűnügyi tisztviselőkben is. A két jómodu fiatalember megsajnálta a leányt s megkérték Farkas rendőrkapitányt, engedje el, ők hajlandók megfelelő hajlékhoz juttatni mindaddig, amíg anyjától az anyagi segítséget megkapja. A két lovagias érzésű tisztviselő Dob-utca 5. szám alatti közös legénylakását ajánlotta fel a leánynak, míg ők maguk szállodába mentek.

A dolog másnap Marinovich Jenő dr., a bűnügyi osztály vezetőjének a tudomására jutott, aki a főkapitány megbízásából elrendelte a két fiatalember ellen a vizsgálatot, amelynek megindításával Dörning Henrik dr. rendőrkapitányt, főkapitányi titkárt bízták meg.

Közben a leányt a két rendőrtisztviselő közül Burián annyira megszerette, hogy megkérte a kezét. Pénteken az a váratlan esemény történt, hogy a rendőrség a leányt érthetetlen okból kényszerutlevéllel akarta Pécsen lakó anyjához küldeni, ami azonban nem sikerült, mert a két ifju megtudva a rendőrség szándékát, önköltségen hazautaztatta a leányt. — Ebből aztán baj lett. A főkapitány a két fiatal tisztviselőt felelősségre vonta. Végül is Buriánt menesztették állásából, míg Zareczky ellen eljárás folyik.

A jogszigorló ezresei.

— Özvegy Opre Péterné kijelentései. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

Opre Péter jogszigorlónak elveszett hét-ezer koronája ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. Mindenekelőtt természetesen azt igyekeznek kideríteni, volt-e Opre-nél a kérdéses időben ekkora összegű pénz, mert amíg ez a kérdés világosan tisztázva nincs, addig hiábavaló munkának látszik a tettesek keresése. A budapesti rendőrség detektívjei is elsősorban erre a körülményre akartak világosságot deríteni, de ő elöttük, — amint azt megirtuk, — Opre csak a Hungária gőzfürdő szolgáival tudta igazolni, hogy tárcája telve volt papírpénzzel. Az aradi nyomozás vezetője Bércsók Lajos detektív ma megint kikérdezte özvegy Opre Péternét, a károsult édesanyját, főleg azt akarván megtudni tőle, honnan lehetett fiának ennyi pénze. Az urinő már valamivel pozitívabb adatokat nyújthatott a detektívnek:

— Én úgy tudom, — mondotta, — hogy fiamnál tényleg sok pénz volt az elmúlt hónapban. Lőeladással is foglalkozik, és abban az időben kedvező üzletet kötött a kincstárral, s ezen a vásáron tekintélyesebb összeget kereshetett. Hogy lovakat tényleg szállított a kincstárnak, azt, ha kívánja, iratokkal is igazolni tudom. Itt vannak a szállító levelek, a melyekből kiderül, hogy a vétel tényleg megtörtént és az üzlet lebonyolódott. Amint látja,

pénz lehetett a fiamnál. De, hogy hogyan loptatták azt el, arról persze fogalmam sincsen. Én különben sem tartózkodtam a kérdéses időben Aradon, Budapesten voltam, ahonnan csak a napokban tértem haza. Egészen érthetetlen előttem a dolog, mert tudomásom szerint feltűnés nélkül nem fordulhatott meg a lakásunkban idegen ember.

A nyomozó detektív a házban szolgáló cselédeket is kihallgatta, de lényegeset az ügyre vonatkozólag ezek nem tudtak. Opre Péter már visszaérkezett Aradra, így a detektív vele is beszélhet majd, ezután pedig szélesebb körre kiterjeszti a nyomozást.

Kidobták a kritikust.

(A szép Harry miatt.)

— Szép élet, vig élet, soha jobb nem lehet, — nem a szép, fényes katona életéről, hanem a vidéki szinikritikusáról van szó. De jaj a kritikusknak is, ha igazságtalan! Ha olyasvalakit pártfogol, akinek az ellenlábását még előkelőbb ur pártfogolja, például egy szinügyi bizottsági tag, vagy ha ennek az urnak a pártfogoltját agyonhallgatja. Halálnak halálával hal. A Munkácsi Hírlapban olvasunk most ilyen szomorú kritikusk-bukásról. Mennie kell a szinibírálatok régi skriblerének, mert heteken át nem irt egy bájos énekű, finom játéku, gyönyörű táncu istennőről: Harryról. Ő, ez nagy bűn, s a szerkesztőség is belátja és könyörtelenül meneszti a kritikust. Ime, így ír erről a Munkácsi Hírlap:

Szerkesztőségünket válság fenyegeti. Szinikritikusunk rideg elzárkózottsága, amivel a szintársulat működését szemléli, komoly hangokat váltott ki a színházbarátokból. Valószínű, hogy emiatt az ő helyét más fogja már a közeljövőben betölteni. Nap-nap után levelek érkeznek hozzánk, ezekben jóakaratu figyelemzetéssel oktatják ki kritikuskainkat azon elemi ismeretekre, amelyek nélkül kritikusi allűrökkel a nézőtérre megjelenni nem szabad. Sokan tuzoznak ugyan, de egy levél közlését nem hagyhatjuk ki. Egész terjedelmében itt adjuk:

Tisztelt szerkesztőség! Végtelenül csodálkozom, hogy az Önök kritikusa is azon hibába sik, ami a szini kritikuskok nagyobb részét jellemzi. Figyelmét terjessze ki mindenre s ne legyen a sablon embere. Hétről-hétre olvastam reflexióit az előadásokról, s nagy meglepődéssel vettem észre, hogy a szintársulat egy igen értékes tagjáról meg nem mondta meg a véleményét. Pedig szépsége, igazán színpadra termett alakja, hangjának csengése, gyönyörű táncja — mind olyan kiváló tulajdonság, hogy illetett volna azokat már észrevenni, s a megfelelő formában megírni. Én láttam őt nagyobb szerepekben is. (Aranyeső: Gvendolin, Limonádé ezredes: Kati) s őszintén mondhatom, hogy kezdő színész nő léte nagy-nagy tapsot kapott mindannyiszor. Mert megérdemelte. Igazán sajnálhatják, hogy eddig csak kisebb szerepekben látták. Hangterjedelme, hanganyaga predestinálja őt arra, hogy koloratúrekesnővé fejlődjék; arról pedig, hogy örömmel nézi mindenki a színpadon, talán felesleges szólnom. Ugy-e most már tudják, hogy kiről szól az ének. Hát persze, hogy Fabry Harryról!

Hogy Harry igazán szép és nagy művész, mi is konstatáljuk. Ime, most magát a kritikust is megbuktatta. Ugy kell annak. Miért nem irt Harryról, aki utóbb oly isteni művésznőnek bizonyult? Az ilyen ember ne merjen kritikát írni. Mert máskor megint kiderül, hogy a nagy és érdemes művésznő, aki kezdő színész nő léte nagy-nagy tapsot és virágot kap, heteken keresztül észre sem veszi. Sem őt, sem előkelő barátját. É annak a kritikusknak nincs kritikusi szemé-

Nyomorban**a merénylő családja.**

(Mladinék öröksége. — Elmebajos a fogoly korcsmáros?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

Hámory László merénylőjének, Mladin Miklósnak családjáról szomorú hírek érkeznek. Korcsmahelyiségükből rövid időn belül ki kell költözködni. Tulajdonképen már január tizedikén lejárt a határidő, azonban Hámory közbejött betegsége megakadályozta a képviselőt az intézkedésben. Mielőtt Hámory üdülés öljából elutazott, fölmondott Mladinéknek és a nyomorgó család hamarosan el is hagyja azt az épületet, amelyben valamikor jobb napokat látott. Hogy hova költöznek, azt még Mladinné se tudja. A korcsmájuk elég jól menne, ha volna pénzük az anyag beszerzéséhez. Néhány jobb szívű kürtösi italmérő olykor-olykor kiségitte őket, de ez a forrás is kezd kimerülni és ma-holnap a legválságosabb napok következnek a hat tagu családra.

Azt remélték, hogy egyik gazdag rokonuk, Miklós Gergely nyugalmazott honvéd százados kimentie őket zavarukból. A százados, akinek felesége közeli rokonságban van a fogságban lévő Mladinnal, szép ingó és ingatlan vagyonnal rendelkezik. Le is akarta tenni a kanciót a merénylő szabadon bocsátása érdekében, de időközben súlyosan megbetegedett és az elmúlt napokban meghalt az aradmegyesi Borosjenő községben. Végrendelete némi családost hozott a Mladin családnak, ment hagyott ugyan reájuk százezer koronányi vagyonából elég tekintélyes summát, azonban az özvegyé a haszonélvezet haláláig. Mladinné a napokban meglátogatta a százados özvegyét és föltárta előtte kétségbeesett helyzetüket. Megkérdezte: nem lehetne-e valamit kiadni a hagyatékból?

— Az uram — mondotta az özvegy — úgy rendelkezett, hogy amíg én élek, a vagyon nem darabolható fel. Ha meghaltam, minden a tietek lehet. Különben nektek is volt elég szép vagyonotok, miért nem gazdálkodtatok okosabban?

Az aradi királyi ügyészség humanusan bánik a fogoly korcsmárossal. Megengedi a feleségének és gyerekeinek, hogy hetenkint többször is meglátogathatják és némi élelmet vigyenek neki, ha akad. Mladin a családja jelenlétében rendkívül különösen viselkedik: dalol, táncol és úgy mutatja, mintha mulatgatná a fogházbeli életet.

VIDÉK.**Brád járásbírósgot kér.**— Egy járás igazságszolgáltatási bajai. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Brád, február 10.

A brádi járás községei néhány év előtt küldöttségileg kérték Budapesten, hogy a kőrösbányai járásbírósg ketté osztásával Brádon is állítsanak fel járásbírósg és telekkönyvi hatóság. A küldöttség feliratokban tüntette ki azt a kárt, a melyet a lakosság a járásbírósgai ezékhely távol volta miatt kénytelen bírói kiszállási költségekben, a bírósghoz való utazás alkalmával kocsi bérek címén fizetni.

A brádi járásbírósg ügyében azonban még sem történt kedvező fordulat, hanem a brádiak kérelmében felsorolt okokra és arra való tekintettel, hogy a brádi járás községei távol aznek Kőrösbányától, a járás északi részén fekvő köz-

ségek: Bleszeny, Dupapiatra, Bucsesd, Sztanizsa, Muret — a felállítandó zalatnai járásbíróshoz fognak csatoltatni, a körösbányai járástól 4—5 községet a nagyhalmgyi kir. járásbíróshoz osztanak be.

Brádon és az érdekelt községekben most erős mozgalom indult meg a körösbányai járásbíróshoz ilyen három-felé tagolása ellen. A mozgalom megindítóit szerint a felsorolt községek olyan távol vannak Zalattól, hogy egy-egy tárgyalásra négy nap kellene és a felelősségi tárgyalásokra a Gyulafehérvári törvényszékhez épenséggel öt-hat napos utat fordíthatnának. A telekkönyvi ügyek intézését pedig rendkívül megdrágítaná a zalatnai járásbíróshoz beosztás, amely negyven korona fuvarbér felszámítását jelent minden egyes ügyben. Ugyanezek a nehézségek lesznek az ugyancsak hunyadmegyei körösbányai járás egyes községeinek a nagyhalmgyi járásbíróshoz beosztása esetén.

Ha tehát a körösbányai járásbíróshoz három megyébe áttolása valóban bekövetkezik, az igazságszolgáltatás menete nem csak megnehezül, hanem sokszor meg is akad. A brádiak nem tudják, hogy milyen ok szól a Brádon felállítandó járásbíróshoz terve ellen, de ha kérésük teljesítését elháríthatatlan akadályok lehetetlenné teszik, akkor azt szeretnék elérni, hogy maradjon minden a régiben.

A mozgalom vezetői Gligor Amos, Török Arthur dr., Aucz Imre, Böhm Vilmos dr., Michalus Sándor, Rimbás Péter, Kugel Károly, Benkó András, Ábrahám István, Kirinyi István, Olasz Bálint, Kelecsényi György, Mayer Richard, Kilin Mihály február 14-én délután 2 órára a brádi kaszinóba gyűlést hívtak össze a teendők megbeszélése céljából.

Két láda kalandos története.

(Hatvanezer korona — hatvan forintért.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 10.

A közelmúlt hónapok során egy igen előkelő és jóhírnevű szűcs- és szőrmeáru cég: az Elkán és Gerő is áldozata lett a rossz konjunkturának és kénytelen volt fizetéseit becsúsztatni. A cégnek a fizetésképtelenség zátonyai közt egy kisebb kellemetlenséget is meg kellett usznia, amelybe egyik alkalmazottjának könnyelműsége vagy visszaélése sodorta s amit érdemes külön is feljegyezni.

Az Elkán és Gerő cég nevében valaki feladott két hatalmas ládát „Kelemen Ernő, Brassó” jelzéssel, nyilván a cég egyik ügyfele számára, mint megrendelésre szállított árut. A két láda el is indult azépen Brassóba, meg is érkezett oda, a Kelemen Ernőt azonban egész Brassóban nem lehetett megtalálni. A vasuti üzletszabályzat szerint a két láda ott hevert három hónapig a vasuti raktárban, mert ezen az időpontban belül a feladónak joga van újból nyilatkozni az áru rendeltetése felől. A cég, illetőleg alkalmazottja, nyilatkozott is a harmadik hónap vége felé és elküldette a két ládát az ország másik végébe, — Nyitrára, ahol a Kelemen Ernőnek laknia kellett.

A két láda, — mi lehetett tőle? — elindult messze Nyitra felé s idők multával oda is eljutott. Kelemen Ernőnek azonban itt sem volt nyoma. A két láda megint raktárba került, a vasut megint értesítette a feladót, de most már a cég, (amely időközben alaposan bekortul a fizetésképtelenségbe) nem nyilatkozott s így a ládák szabály szerint árverés alá kerültek. A licitáción a két láda, mint „hasz-

nált holmi” került újra, fel sem bontották előre és hatvan forintért megvette valamelyik árverési hiéna. Mielőtt azonban a ládákat átadták volna, szabály szerint feltörték, hogy megállapítsák, nincs-e benne valamilyen okmány, amit jogos tulajdonosának kell visszaadni. A két láda feltárult s ime — csodás szőrmék, selymek, szücsáruk kerültek ki belőle, legalább is — ötven-hatvanezer korona értékben. A Máv. lefoglalta a két ládát és értesítette a budapesti főkapitányságot az értékes leletről. A főkapitányság nyomozást indított a fizetésképtelen cégnél, amelyik fel is jelentette egyik alkalmazottját, aki a ládák utaztatását rendezte s aki, — ugylátszik — nem merte a játékot végig folytatni. A rendőrség kezébe vette az ügyet, a cég azonban nemsokára, arra való tekintettel, hogy az alkalmazott valamiféle rokon, visszavonta a jelentést.

Igy jutottak az Elkán és Gerő cég hitelezői félszázézes fedezethez, így kapta vissza a cég a két bolygó ládát, s így foglalták be a fizetésképtelen cégek mindennapi imájukba: Istenem, add, hogy összes portékáim Brassó és Nyitra közt lebegjenek, amíg ki nem egyezem a hitelezőimmel!

HIREK.

Sikkasztó huszárfőhadnagy.

(Elkártyázta az ezred pénzét.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Szabadka, február 10.

A katonai bűnügyek titokzatosságával és nagy apparátusával folyik a nyomozás a szabadkai 4. honvédszázadnál. Egy sikkasztás részleteit kell kibogozni, amelyet a huszárezred kecskeméti osztályának gazdasági hivatalában követtek el.

A szabadkai négyes huszároknak Jankovics Miklós alezredes a parancsnokuk. Az ezredes már régebben észrevette, az őszi gyakorlatok idején pedig különös gyanuval állapította meg, hogy a kecskeméti osztály gazdasági elszámolásai, amelyeknek felszerelése és betérjesztése Gerenday János huszárfőhadnagy dolga, fölötté rendetlenek és szabálytalanul vannak felszerelve.

A parancsnok, mikor a kellemetlen fölfedezést megtette, kiküldötte Merkl Sándor századost, a gazdasági hivatal főnökét, a ki megtartotta a rovincsolást és a vizsgálat folyamán számos szabálytalanságra jött rá. Ekkor azonban Gerenday már nem volt a városban. Elszökött a rovincsolás eredménye elől.

A rendőrség Budapesten egy szállóban akadt rá az elszökött huszárfőhadnagra. Bevitték a kerületi katonai fogházba, ahol azután rövid faggatás után beismerte a sikkasztást. Elmondotta, hogy összesen mintegy huszonöt-ezer koronát sikkasztott az ezred pénzből, még pedig úgy, hogy állandóan felvette a közétkezési pénzeket és az irodai elszámolásokhoz nem csatolta a szállítók számláit. A pénzt elkártyázta.

Érdekes, hogy kevéssel a rovincsolás előtt Kecskeméten járt a kerületi hadbiztos, de semmi hiányt sem talált.

Eltűnt aradi realista.

— A rendőrség keresi az uri fiut. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 10.

Ma este kilenc órakor megjelent az aradi rendőrségen Hojts Mihály, a várban levő 2. számú postahivatal vezetője és kétségbeesetten panaszkodott el, hogy tizenhárom éves Mihály nevű fia az aradi realiskola harmadik osztályának tanulója, ma reggel óta eltűnt hazulról.

— Reggel még rendesen összeszedte könyveit és az iskolába ment — mondotta a megtört apa — de délben már nem jött haza ebédelni s azóta nem tudjuk, hová lett. Délután egy ismerősöm látta a fiut korcsolyázni, ez minden, amit róla eltávoztása óta tudok. A fiam, aki most tizenhárom éves, erősen fejlett, zömök termetű, a realiskola harmadik osztályába jár. A napokban hozta haza félévi bizonyítványát, amelyben meglehetősen rossz kalkulások voltak s ha csak ez nem keserítette el annyira, hogy hazulról való szökésránta rá magát, más magyarázatát nem tudom adni az eltűnésének. Mindig pontosan hazajött délben ebédelni s így már nagyon nyugtalanok voltunk, amikor ma hiába vártuk haza ebédre. Azt hittük, legföljebb egy fél órát késik valahol, de amikor láttuk, hogy egész délután nem kerül elő, már teljesen kétségbeestünk és mikor még vacsorára sem jött haza, elhatároztam, hogy bejelentem a dolgot a rendőrségnek.

Az eltűnt gyermek felkutatására az apaezután részletes személyleírást adott fiáról s elmondta, milyen öltözékben távozott hazulról. Ezt a személyleírást a rendőrség közölte az összes posztoló rendőrökkel, azzal az utasítással, hogyha ráakadnak a fiura, azonnal hozzák a rendőrségre. Ez azonban a késő éji órákig nem történt meg, a rendőrök nem akadtak rá az eltűnt realistára s így holnap megindul a rendes nyomozás a fiu hollétének kiderítésére.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürgönyprognozisz: Változás nem várható.

— A görög trónörökös Aradon. Bukarestből jelentik: György görög trónörökös holnap Aradon át Belgrádba utazik és onnan Szalonikán keresztül Athénbe megy.

— Balkán minisztereink Aradon. Bukarestből jelentik: Pasics szerb minisztereink és Venizelosz görög minisztereink ma délután öt órakor Aradon át Belgrádba utaztak.

— Meggyógyult miniszter. Budapestről jelentik: Ghillányi Imre báró a bárányhimlőben megbetegedett földmivelésügyi miniszter állapota a mai napon már annyira javult, hogy délben megjelent a földmivelésügyi minisztériumban, ahol rendes hivatali ügyeit végezte el.

— Svéd kormányválság. Stockholmból jelentik: A kabinet ma beadta lemondását.

— Elhunyt báró. Budapestről jelentik: Özevgy báró Perényi Zsigmondné ma délután hosszas szenvedés után egy fővárosi szanatóriumban meghalt. Az elhunytban Perényi Zsigmond báró belügyi államtitkár édesanyját gyászolja.

— Halálozás. Özv. Kohn Ignácné ma meghalt Budapesten 76 éves korában. Az elhunytban Fuchs Ignácné és Fuchs Arnoldné anyjukat gyászolják.

— A megszökött diák neveltetési díja. Arad város gyámügyi felelővitelei küldöttsége ismét a sokat emlegetett Kintzig Dénes ügyével foglalkozott. Tudvalóval tavaly a dúsgazdag özvegy Kintzig Ferencné egyetlen fiát megszöktették a budapesti Röser-féle tanintézetből, ahol csak hat hónapot tölthetett el. Mint a vizsgálat kiderítette, Dénes azért szökött meg, mert attól tartott, hogy anyja kiveszi a tanintézetből és otthon fogja nevelni, ő pedig nem helyeselte az anyja nevelési elveit. A Röser-intézet 1500 korona ellátási díjat követelt a fiu anyjától, de ő megtagadta annak kifizetését, mert az intézet vezetőségének hibáján róttá föl, hogy Dénest el tudták szöktetni. Az intézet — mivel a fiu még gyámság alatt van — az árvaszékhez fordult, amely kiutalta az összeget Rösernek. Az anya megfélembreztette az árvaszék határozatát a gyámügyi felelővitelei küldöttséghez, amely mai ülésén kimondotta, hogy az összeg megilleti az intézetet, mert Kintzig Dénest az árvaszék helyezte el a nevelőintézetben.

— Megindult a jelzálogüzlet. Budapestről jelentik: A viszonyok teljes javulását és a normális gazdasági élet visszatérését mutatják a főváros telekkönyvi hivatalának adatai. Négy nap óta erőteljes gyorsasággal megindult Budapesten a jelzálogüzlet. A kampány megindítója a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank volt, aki a múlt hét végén egy 700.000 koronás és egy 635.000 koronás jelzálogkölcseont folyósított; a bank a kölcsönt 5 százalékos záloglevelekben adta. A Belvárosi Takarékpénztár szintén 5 százalékos záloglevelek alapján 350.000 koronát folyósított; ugyanezen 350.000 korona ingatlan kölcsönt adott 5 százalékos záloglevelekben a Pesti Hazai Takarékpénztár. Az ingatlan Bank 8 darab 50.000—60.000 koronás zálogkölcseont engedelmzett a múlt hét végén. A Magyar Tisztviselők Takarékpénztára egy 250.000 koronás és egy 150.000 koronás jelzálogkölcseont adott néhány nappal ezelőtt. A Kőbányai Takarékpénztár egész sereg 15.000, 18.000 és 25.000 korona kölcsönt folyósított üres telkekre.

— Sztrájkolnak az olasz ügyvédek. Milanóból jelentik: Olaszországban nemrég királyi rendelettel új pörrendtartást léptettek életbe. Az ügyvédek ez ellen tiltakoztak, sőt Génában és más városban is elhatározták, hogy egyetlen polgári, vagy büntető pörben sem jelennek meg a törvényszékeken. Tegnap az olasz ügyvédek nemzeti szövetsége Firenzében gyűlést tartott, amelyre Olaszország nagyobb városai elküldték képviselőjüket. A gyűlésen elhatározták, hogy a génuai ügyvédek sztrájkját egész Olaszországra kiterjesztik és sem büntető, sem polgári pörben törvényszéki tárgyaláson nem jelennek meg.

— Nem soroznak Ausztriában. Bécsből jelentik: A Zeit értesülése szerint az ideai sorozásokat Ausztriában el fogják halasztani s hogy mikor tartják meg, még nincs megállapítva. A halasztás oka az, hogy a parlament még nem szavazta meg az 1914. évi ujonctörvényt. A magyar korona területén a sorozások rendben fognak végbemenni.

— A milliomos büntényája. Lodzból jelentik: A rendőrség ma büntényét fedezett fel, amelyben csupa német bonnet és guvernántot találtak. A leányokat a leánykereskedők azzal a céllal fogták össze, hogy rossz hírű házaknak adják el. A bünténya tulajdonosát, Reichmann többszörös milliomost a rendőrség letartóztatta s bár rekonai egy millió rubel óvadékot ajánlottak fel, mégsem bocsátották szabadon, mert tartani lehet szökésétől.

— Tömeggyilkosság a vasuton. Londonból jelentik: Borzalmas vasuti összeütközést okozott egy amerikai rablóbanda. A banda vezére egy építőféval megrakott vonatot bevontatott a Comber-alagut déli oldalán és ott meggyújtotta, amitől lángra kaptak az alagut farészei is. Az alagut északi bejáratánál közeledett egy személyvonat, ezt a rablók hagyták bemenni az alagutba s nem adtak neki jelzést. A második vonat összeütközött az elsővel. Azt hiszik, hogy hetven utas meghalt. Eddig tizenöt utas haláláról van biztos értesülés. Az alagut északi bejáratánál megtaláltak egy fékező holttestét, a ki a személyvonat legutolsó kocsiján ült. Bryan államtitkár háromszáz katonát küldött a szerencsétlenség helyére.

— Tolvaj vendég. Matusz Pálné siklósi illetőségű Aradon lakó asszony tegnap vendégül látta Karelina-utca 14. szám alatt lévő lakásában négy földijét, akik a siklósi gyilkosok bűnpörének esküdtzéki tárgyalására érkeztek Aradra, mint tanúk. Az asszony nagy vendégszeretettel hívta magához a siklósiakat, akik közül négyen el is fogadták a meghívást és Matusznénál vacsoráztak, ott is aludtak, míg ő maga a konyhában hált. Másnap reggel a vendégek eltávoztak és Matuszné nagy ijedelemmel vette észre, hogy éjjeli szekrényéből eltűnt a pénztárcája, amelyben kétszáz korona volt. Rögtön a törvényszékre sietett, hogy megkeresse vendégeit, meg is találta őket s ezek elmondták, hogy hallottak éjszaka valahai neszt a szobában, mintha valaki felkelt volna, reggel pedig azt vették észre, hogy a velük volt fiatal leány már előbb eltávozott s délelőtt se jelent meg a tárgyaláson. Az asszony feljelentésére az aradi rendőrség táviratozott Siklósról, hogy a fiatal leányt tartóztassák le. A tolvaj vendég nevét — minthogy még fiatalkorú — nem közlik a nyilvánossággal.

— Iskolás fiúk katasztrófája. Aranyosmarótról jelentik: Az Aranyosmarótról elinduló személyvonat ma reggel az állomástól nem messze egy kocsi elütött és százötven lépésnyire magával sodort. A kocsin tíz iskolás gyermek volt, kik Perlepről mentek be Aranyosmaróra. A gyermekek közül hárman meghaltak, hatan súlyosan megsebesültek és egy, aki a kocsirol idejekorán leugrott, szerencsésen megmenekült. A kocsi súlyos bordázódást szenvedett. A súlyosan megsebesülteket az aranyosmaróti kórházba szállították, hol élet és halál közt lebegnek.

— Az ittas szekely batyuja. Csapai Sándor szekely házaló ma elpanaszolta a rendőrségen, hogy batyuját, amelyben egész vagyona, száznegyven korona értékű kalotaszegi és szekely varottas áru volt, az éjszaka folyamán elvesztette. Tegnap estétől kezdve reggelig különböző kocsmákban fordult meg, mindenütt sokat ivott, úgy, hogy végül is egészen elázott s így nem tud visszaemlékezni, mi történt batyujával. Valószínűnek tartja, hogy az egyik vendéglőben hagyta el. A rendőrségen jegyzőkönyvbe vették Csapai panaszát és megindították a nyomozást.

— Lemondott igazgató. Budapestről jelentik: Károlyi Imre gróf a Marta igazgatósági tagja ma lemondott állásáról.

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti félé epehajtót, mely a legkitűnőbb fajdaomnikült gyomortisztító hárszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utastással 40 fillér. 12 üveg francs K. 4'80. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Bent-tér. 14

— Tetten ért tolvaj házaspár. A rendőrség ma letartóztatta H. Tamás aradi napszemest és feleségét, akik az elmúlt éjjel Posa Gergely György-utca 101. számú házában lévő szinből sonkát és kolbászt akartak ellopni, de a ház gazdája rajtuk ütött. A házaspár sirva panaszolta, hogy nagy nyomoruk készítette a lopásra, négy nap óta nem volt mit enniük s otthon négy gyermekük is éheznek. A rendőrség az asszonyt vallomása után szabadon bocsátotta, hogy gondoskodjék gyermekeiről, a férjét letartóztatták.

— Leltár miatt mélyen leszállított árak Fischer-féle Nagy Aruházában, Arad Szabadság-tér 12. sz. alatt.

— Ügyvédi irodák b. figyelmébe. A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előirt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

— Ritka bélyegek vétele és eladása Kerpelenél. Egész gyűjtemények vásárlása 291.

— Postacsomag, ajánlottlevél és utalvány feladási könyvek egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillért az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában József főherceg-ut 22. sz., a Kossuth-szoborral szemben.

— Álarok és farsangi cikkek Kerpelenél.

TARKASÁGOK

(A szenvedélyes dohányos.) A kultúrpalotában — a bálakat, hangversenyeket látogató emberek legnagyobb keserűségére, tilos a dohányzás. Tilos, de ugyan melyik dohányzó tudja megtartani a tilalmat. Vasárnap, a rendőrségi hangverseny után is megtörtént, hogy a nagy előcsarnokban buzdón fujta a cigarettafüstöt a rendőrség egyik fiatal tisztviselője. Nem volt egyenruhában, de azért aggodalmasan rezzent össze, amikor a háta mögött egy szigorú hang szólt meg:

— Uram, hát ön nem tudja, hogy itt tilos a dohányzás! Vigyázzon, mert erre jöhet egy rendőr és aztán meglesz a kollektívesség!

A szigorú figyelmeztetést Győző Alfréd, az aradi színház népszerű komikusa dörgötte el, aki komoly ábrázattal, zsebre vágott kézzel állt a kihágó rendőrtiszt előtt.

— Még jó, hogy nem ismert meg — gondolta a cigarettázó tisztviselő megnyugodva.

Am a következő percben Green Nándor főkapitány szemrehányó pillantásával találkozott a tisztviselő tekintete. Ejnye, ejnye — mondta a főkapitányi pillantás — mit kell látnom: egyik buzdó tisztviselőm így vétkezik a tilalom ellen és tessék: itt van Győző, a színész, a bohóc, milyen példásan ügyel a rendre! A főkapitány eszébe méltatlankedással tovább sétált és Győző — aki bizony csak javíthatatlan tréfacsináló — abban a pillanatban előhúzza a télikabátja zsebéből a kezét és nagyot szippantott az égő cigarettából. A kékes füstfelhő még ott karikázott a levegőben, amikor már a cigaretta ismét elcsúszott Győző zsebében.

— Lássá fogalmazó ur — nevetett Győző — a kultúrpalotában nem szabad dohányozni, de... lehet!

(Miért ingerült?) Két ur beszélget a kávéházban. Azt mondja az egyik:

— Mond kérlek, hogy van az, hogy hányzor teát iszol, mindig olyan ingerült vagy?

— Ennek nagyon egyszerű a magyarázata. Ha erős a tea, azért izgat, mert nem veszem ki. Ha gyenge a tea, azért izgat, mert nem veszem ki. Ha erős a tea, azért izgat, mert nem veszem ki. Ha gyenge a tea, azért izgat, mert nem veszem ki. Ha erős a tea, azért izgat, mert nem veszem ki. Ha gyenge a tea, azért izgat, mert nem veszem ki.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER és KAZINCZY UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá osipka- és szövet-függöny, szőrme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztyűk s b. s. b. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, február 10.

Az időjárás az utóbbi két-három nap alatt jelentékenyen megváltozott. A hideg ugyszólván teljesen megszűnt, helyébe enyhe időt kaptunk. Ha a tél ezután nem él jogával, a hó felolvadása számításba nem jön, de ha ismét fagyni fog, ez a vetésekre katasztrófával járhat.

A gabonaüzlet irányzata változatlan.

Elkelt a mai piacon:

300 mm. buza	20.80—21.20
300 mm. tengeri	13.——
Rozs	15.——
Árpa	14.——
Zab	13.——

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tévértéki tudósítás.

Budapest, február 10.

Készáru.

Amerika egy negyedeel magasabb. Kínálat, vé elkedv gyenge, 19 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1914. áprilisra	11.91—11.92	1.94—1.95
Buza 1914. májusra	11.86—11.87	1.88—1.89
Buza 1914. októberre	10.92—10.98	1.02—1.03
Rozs 1914. áprilisra	9.00—9.01	9.01—9.01
Rozs 1914. októberre	8.50—8.51	8.52—8.52
Tengeri 1914. májusra	6.67—6.68	6.70—6.71
Zab 1914. áprilisra	7.72—7.73	7.73—7.74
Zab 1914. októberre	7.72—7.73	7.72—7.73

Az árak 50 kilonként számítva

Budapesti értéktőzsde (február 10.)

Osztrák hitel	846.—
Magyar hitel	851.50
4% koronajáradék	83.70
Osztrák-magyar államvasúti	725.—
Lezálogbank	455.75
Lezámitóbank	528.—
Élasi Bank	298.50
Magyar Bank	526.—
Kereskedelmi Bank	3885.—
Rimamurányi	671.—
Salgótarjáni	753.—
Köszti Vasút	626.—
Városi Villamos	837.50

Bécsi értéktőzsde (február 10.)

Osztrák hitel	846.—
Magyar hitel	853.—
Osztrák-magyar államv.	719.75
Déli vasút	108.50

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1914. évi február 11-én:

A) Bérlet

A) Bérlet

Mérföldkövek.

Eletkép 3 felvonásban. Írta: Knoblauch Edvard és Bennett Arnold Fordította: Kosztolányi Dezső. Rendező: Szendrey.

SZEMBLÉYEK:

Özv. Rhéadné Follinuszné.	Pyne Ned	Delli Lajos.
Rhead John	Dr. Kezler.	Tompon
Leánya.	K. Kopolnay.	Nancy
Sibly Samuel	Várnai Jenő.	Prece Róbert
Bóly	Harmath J.	Muriel
Monkhardt.	Virág Lázló	Richard
		Olasz La'os.
		Asztalos M.
		Dr. Berégi S.
		K. Mjathy M.
		Zemplényi Z.

Kezdeté este 8 órákor.

NYILTTÉR.

Aspirin® tabletták

fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapítószert.

A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát a 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.

Minden tablettán az Aspirin szó látható.

9358

Az első ránc az arcon

okozza az első komoly gondot a szép asszonyoknak. Tegyük tehát lehetővé, hogy ezt a gondot elkerülhessék. Elegendő, ha a Crème Simon használják erre a célra, ez ruganyossá téve a bőrt, eltünteti a ráncokat, amelyek annyi asszony tesznek csunyává, kik nem vigyáznak szépségük ápolására. Hogy az eredmény teljes legyen, használják még a Simon féle rizsport is, amelynek tartalma a legfinomabb és amely felülülja az összes rizspороkat. Ha ezzel a két szerrel ápolják szépségüket, megőrzik azt késő öregségükig.

Ügyvédi irodák b. figyelmébe.

A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900—1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sirolin® Roche

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

Eredeti Iróangyal védjegyes gramofonok, Amerikai Columbia-gépek, Király Ernő

legújabb fólvételei kaphatók Arad legrégebbi kerékpár- és varrógép raktára és szak-szerű javító műhelyében

Hammer Vilmos
műszerész ARAD, Szabad-ság tér 56. Telefon 96.

Uj villanyvilágítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai ús: temat villanyvilági-tási vállalatnál bővítet-tem ki — Elvállalok minden-mű villanyvilágítási beren-dezéseket legjutányosabb árak-ban úgy új épületeknél, mint magánlakásokon.

GARTNER SAMU
villanyvilágítási vállalkozó és mű-szerész 8778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751.
Legnagyobb kerékpárraktár.

Cukrászda áthelyezés.

Igen tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy a Forral-utca Gr. Hunyady palotában volt

cukrászda

üzletemet Zrínyi-utca Br. Bohus palotába (Apoiló mellé) helyez-tem át; ahol is azt minden igényt kielégítően legmodernebb komfort-tal rendeztem újból be.

Főtörkvésem lesz, — mint eddig is, — hogy legízletesebb sü-teményeimmel nagyrabecsült ve-vőköröm mindenkor legjobban és legjutányosabban kielégítek.

További szíves pártfogást kérek: Kitérő tisztelettel 582

I. Székely Sándor.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja
kötőkódok figyelmebe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon be-rendezéseket s minden e szak-mába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:
Villanyos csillárokat, villanyos fő-szedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villa-nyos cikkeket. 481

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!
Ne csüggedjétek! Feltaláltam
a férfiereggyengeségnek (neurasthenikus impotencia-nak) azonnali megszüntetését. Nem balseőleg beveendő gyógy-szer. Kérjen zárt borítók alatt megküldendő ismertető 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. **Cím: „NOVA MECHANIKA 150”**
Flókbérlet 40. Budapest—Főposta. 2323

Hirdetmény.

A borosjenői urb. legelő közbirtokosságnál van egy nagy-mennyiségű elsőrendű széna eladni való, jutányos ár mel-lett, vagy ölenként vagy métermázsánként a venni óhajtok bővebb felvilágosítást kapnak alolított elnökségnél.
Borosjenőn, 1914. év febr. 9-én.

Dirlea Pál,
urb. közbirt. elnök.

930

62—1918. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a ér-telmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyhalmágyi kir. járás-bíróságnak 1913. évi Sp. 683. sz. végzése következtében Dr. Je-szenszky Elek ügyvéd által képvi-selt Szírka Miklós nagyhalmágyi lakos javára 240 kor. s jár. erejéig 1913. évi december 27-én fogana-tosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: felülpitmény, ló nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a n. é. halmágyi kir. járásbíróság 1913. évi V. 905/2. számú végzése folytán 240 kor. tő-kekövetelés, ennek 1913. évi ju-nius hó 7-ik napjától járó 5% ka-

matal. 1/2% váltódij és pedig ösz-szesen 118 kor. 70 fillérben bíróllag már megállapított költségek ere-jéig. Taláson leendő megtartására 1914. évi február hó 21-ik napjá-nak délutáni 4 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szán-dékozők ezennel oly megjegyzé-sel hivatnak meg, hogy az érin-tett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöb-bet igérőnek, szükség esetén becsá-ron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felül-foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. érte-lmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Nagyhalmágyon, 1914. évi február hó 1. napján.

Riedl Ákos,
kir. bír. végrehajtó

932

Jó anyák, gondos szülők legjobban cselekszenek, ha gyer-mekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: **Csukamájolajat**
Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára **2 korona.**

Fagydagánatok elmulasztására, fagyviz-kegesség biztos megszü-ntetésére legjobb szer a **FRIGIN.** Ára ecsettel és uta-sítással **70 fillér.**

Depillor-szőrvesztő. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden al-kalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható.
Ára utasítással **1 korona.**

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök leg-olcsóbb és leg-jobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermektápszerek nagy raktára. **SOXLET** sterilizáló apparatus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizáróla-gos készítője és egye-düli nagy raktára: **Hajós Árpád**
gyógyszertára ARAD, Andrásy-tér 22. sz.
741 (Megyeházzal szemben.)

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer Já-nos-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomá-sára hozom, hogy a téli időnyre már megérkeztek a bőrkülönleges-ségek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyer-mekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket lájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Visszamaradt cipők ju-tányos áron kaphatók. Bec-és párt-fogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,
a legosi honvédeked tisztikarának szállítója

29—1914. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a érte-lmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. 1012/2 számú vég-zése következtében dr. Ardeleán Cornél javára 275 K. s jár. erejéig 1914. évi január hó 5-én fogana-tosított kielégítési végrehajtás út-ján le-és felülfoglalt és 2000 ko-ronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehenek, lovak, tengeri, széna nyilvános árverésen eladat-nak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. bíróság 1913. évi V. Sp 1012/2. sz. végzése folytán 275 kor. tőkeköve-telés, ennek 1912. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatal, 1/2% váltódij és eddig ösz-szesen 164 korona 80 fillérben bí-róllag már megállapított költsé-gek erejéig, Körös-Csentén leendő megtartására 1914. évi február hó 20-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-al érte-lmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfog-laltatták és azokra kielégítési jo-got nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Kisjenőn, 1914. évi február hó 5. napján.

Balassa,
kir. bír. végrehajtó.

938

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok. Nagy raktár modern csillárokb-an, asztali lámpákban, vil-lany, gázizzólámpák és izzó-testek, üvegek, prizmak, roj-tok és minden e szakmába vágó cikkeket mérsékelt árak-kal. Költségvetések díjmentesen.

Városi és megyei telefon 827.

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany és gáz-szerelő

Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

Szauerland Péter

épület- és műbutorasztalos
Arad, Karolina-utca 2.

Készít mindennemű épület- és műbutor asztalosmunkákat, u. m.: ebédlő-, háló-, szalon-, tüzel-, irodalövő- és konyhaberendezéseket a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Mindenféle szakmába vágó javítások a legjutányosabb árban elvállaltatnak. Szíves pártfogást kér

Szauerland Péter.

Tüzifa

vaggononkint megrendelhető legjutányosabb árban **Körös-völgyi pálínkaraktárnál**

Arad, Andrassy-tér 5. szám

Lloyd-palota.

Ugyanott szilva-, törköly- és seprúpálínka, rum és likör különlegességek kaphatók. 500

6601—1913. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbökényi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Körösbökényi takarékpénztár r. t. végrehajtónak Deskó Juon háromalmási lakos végrehajtást szenvedő elleni 4200 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökényi kir. járásbíró-ság területén levő Háromalmás község határában fekvő és a háromalmási 197. sz. tkvben A I. 1—3, 5—9. sor. 218, 688, 805, 1410, 1783, 1750, 1960, 2351. hrsz. alatt felvett ház, udvar, kert, szántók és rétből álló egész jószágtestre 840 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Háromalmás községhezánál 1914. március 12. napjának d. e. 10 órakor megtartando nyilvános árverésen fentebb megállapított kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog eladani.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10% át bannapénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8888. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezébe letenni, vagy 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bannapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Körösbökényben, 1913. évi november hó 25. napján.

A kir. bíróság mint tkkönyvi hatóság.

Zamaroczy s. k.

934 k. j. bíró.

4056—918. tkvi sz.

Hirdetmény.

Ocsisor község telekkönyvel bírtokszabályozás következtében átalakított s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XXI. t. cikkek a tényleges bírtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közsé.

1. Hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. cikk 16 és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1899. évi XXXVII. t. cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cikk 15. §-a pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 7. és 8. §. és az 1891. évi XVI. t. cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t. cikk 22. § a alapján történt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t. cikk 22. § alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1914. évi augusztus hó 15-ig bezárólag a telekkönyvi hatóságok nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben ideértve az utóbbi §-nak 1889. XXXVIII. t. cikk 5. 6. §-aiban foglalt kiegészítést is a tényleges bírtokos tulajdonjogának bejegyzése ellen ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1914. évi július 25-ig bezárólag a telekkönyvi hatóságok nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk figyelembe vételni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések alkalmával, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat, kik a tulajdonjog arányának 1889. XXVII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat 6 hónap alatt, vagyis 1914. évi július 25-ig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításban közbejött téves bevezetésből származó bármely igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatók meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adnak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetiket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Nagyhalma, a kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatóságától, 1913. évi december 31-en.

912

Gálffy

kir. j. bíró.

Téli idő beálltával

arc- és kézborének a hideg és szél ellen való megvédésére a leghasznosabb a

Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség nem számítatik fel.

7081

Városi és megyei telefon 730. Olcsóbb, mint a hatósági szék!

Farkas János

József főherceg-ut 7. alatti jó hírnevű mészáros- és hentes üzletében kapható:

Leveshus	1.36 K
Szegyhus	1.12 K
Pecsenyehusok	1.59 K
Rostélyos	1.60 K
Vesepecsenye	2.— K
Sertéshus	1.40 K
Sertéskaraj	1.60 K
Sertészajr	1.40 K
Zsírzszalonna	1.32 K
Háj	1.62 K
Borjúcomb	2.40 K
Borjú eleje	1.60 K
Lapocka	2.— K
Kottlett	2.— K
Fűtölt szalonna	1.60 K
Pürézölt szalonna	1.60 K

Naponta friss felvágottak, A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérem.

Halló!

Halló!

Uj mészárszék!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, József főherceg-ut 7. főüzletem mellett egy a mai kor igényeinek megfelelő

növendék-marhahus üzletet

nyitottam, ahol is állandóan árusítom a legjobb minőségű növendék-husokat.

Áraim a következők:

Pecsenyehusok	... .. K 1.52
Rostélyosok	... .. K 1.40
Gulyáshusok	... .. K 1.20

Szíves pártfogást kér kitűnő tisztelettel

Farkas János mészáros és hentes.

Telefon 730.

Legnagyobb fűtőanyag megtakarítás!

Aradváros mérnöki hivatala a kettős fűtőkályhák és füstcsövek használata által (50) ötven % fűtőanyag megtakarítást ért el! Régi rendszerű kályhák olcsón és rövid idő alatt átalakíthatnak.

Kettős füstcsövek

1. szám kis szobára	5 korona.
2. „ közép	10 „
4. „ nagy	22 „

Füstcsövek raktáron és azonnal kaphatók

Hőnig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyú készítőnél

Arad, Rákóczi u. 27.

M. kir. szabadalom b. 911

Patent.

Bárhogy fűtőt em eddig, mindig hideg szobám voltak, az 50-től vett kettős csövel kevés fával is leg' szol' ákat kapok.

Mindenkinek ajánlom a kettős csöveket.

Gyurkovics András.

1914 évi 568. sz.

Termelt tölgy, kőris és nyár rönkfa és tölgyfa gyártmányok eladása.

A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó pécskai m. kir. erdőgondnokság hídal és remeteági 1913/14. évi vágásaiban valamint a németszentpéteri 1912/13. és 1913/14. évi vágásaiban termelt mintegy 842.28 m³ tölgy, 944.66 m³ nyár, 273.11 m³ kőris, 51.70 m³ szil rönk és műfa, 2417.5 akó tölgy donga, továbbá az arad császári m. kir. erdőgondnokság 1912/13. évi vágásaiban termelt mintegy 5652 8/9 akó jó minőségű, 1225 6/9 akó selejtes minőségű tölgy donga, 31000 darab tölgy küllő 6; 1808 darab tölgy oszlop 33 eladási csoportba felosztva zárt írásbeli ajánlat útján fog eladatni.

Az ajánlatok 1914. évi március hó 4-én déli 12 óráig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál hol is azok március hó 5-én déli előtt 9 órákor fognak nyilvánosan felvontani.

Az eladási feltételek, a faanyagok csoportosítása és kikiáltási árak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték az alólírt m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a pécskai, ugyancsak a császári erdőgondnokságnál (Arad, Zrinyi utca 5 szám) díjtalanul szerezhetők be.

Lippa, 1914. évi február hó

M. kir. Főerdőhivatal

Telefon szám 162.

Telefon szám 162.

Ajánlunk legjutányosabb napi árak mellett, nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva, szobafűtésre legjobb minőségű

Porosz szalon kőszent Porosz Dió Pirszenet (Kokszot)

Vasaláshoz és ipari célokra

Uradalmi Bükkfaszenet Csomagolt Faszenet

Továbbá magasfoku

Denaturált Szeszt és Tatai Portland Cementet.

WEUSZMÓR ÉS FIA

Boros Beni-tér 12. — Szénnagykereskedés és a Magyar Általános Kőszénbánya, Tatai Portland Cementgyárnak kizárólagos képviselői.

Árverési hirdetés és feltételek

A nagyhalmágyi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Indrics Miron és neje Kosztina Anna nagyhalmágyi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 766 korona 74 fillér tőke és pedig 255 korona 58 fillér tőke után 1911. év június hó 1-től 255 korona 58 fillér után pedig 1911. évi december 1-től és végre 255 korona 58 fillér után 1912. évi június 1-ső napjától járó 7% kamatai, 118 korona 90 fillér eddigi és ezuttal 23 koronában megilletett árverés kérelmi költségkövetelés iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíróóság kerületében fekvő és 1. a nagyhalmágyi 183. sz. tjkvben A. I. 1-7. sorsz. ingatlanok 865 kor., 2. a nagyhalmágyi 326. sz. telekjegyzőkön, vben A. I. 1-2. sorsz. ingatlanok 880 kor., 3. a nagyhalmágyi 332. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. ingatlanok 138 kor., 4. a nagyhalmágyi 403. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. ingatlan 22 kor., 5. a nagyhalmágyi 436. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. ingatlan 236 korona kikiáltási árban az 1914. évi március hó 9. napjának délelőtti 11 órákor Nagyhalmágyon a kir. járásbíróóság tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverés alá fog kerülni az alábbi feltételek mellett:

1. Az ingatlanok a kikiáltási árban az 1908. évi XLI. t. c. 26. §-ában megjelölt hányadon alul el nem adhatók és vevő a bánatpénzt az 1908. évi XLI. t. c. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles. — 2. Az árverési kivácók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis Ad 1 = 86 korona 50 fillért. Ad. 2 = 38 kor. Ad. 3 = 13 kor. 30 fillért. Ad. 4 = 2 korona 20 fillért. Ad. 5 = 28 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. ik §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárát 8 egyenlő részben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű lelettel kérvény kapcsán az 1881. évi december hó 6-án 39425. I. M. szám alatt rendeletben előírt módon a kőrösbökényi kir. adóhivatalnál, mint bíróletéptéztárnál lefektetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe lesz beszámítva.

Az árverési hirdetés és feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróóság telekkönyvi hatóságánál és Nagyhalmágy, Kishalmágy, Csohosd, Hmező, Martfalva, Tiszafalva, Kislés, Zarándbánya, Bogyalva községek előjáróságánál tekinthetők meg.

Kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Nagyhalmágy 1913. évi december hó 13-án.

Gálffy s. k.
kir. járásbíró.

936

365—1914. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

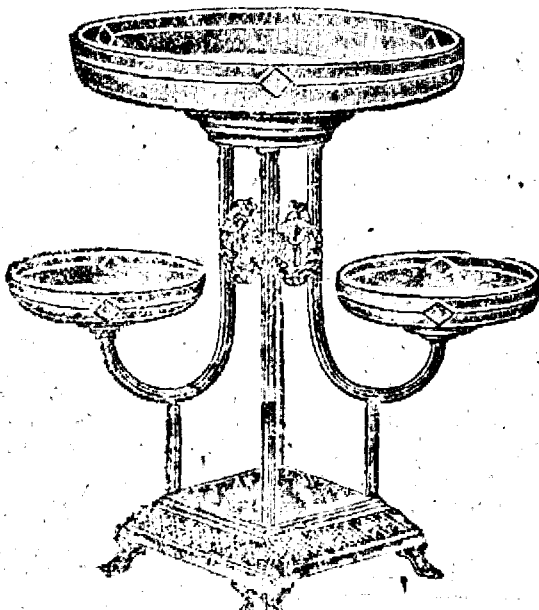
Az ujaradi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Crisán Auréli ujaradi ügyvéd által képviselt Dimitrievits Flóra székesúti lakos végrehajtónak, Gerbács Gruja székesúti lakos végrehajtást szenvedett elleni 500 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ujaradi kir. járásbíróóság területén levő, a székesúti 98. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 76-77/b. hrsz. alatt Gerbács Gruja neven álló ingatlan 842 kor. kikiáltási árban, Székesút községében 1914. évi április hó 30. ik napján d. e. 9 órákor, bíról végrehajtási árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek ezen telekkönyvi hatóságánál és Székesút község előjáróságánál tekinthetők meg. Ujaradon, a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságánál, 1914. évi február hó 6-án.

Kovacsics, s. k.
kir. járásbíró.

935

Tombolatárgyak igen szépek már 20 fillértől.

Ajánlom a vásárló nagyközönség szives figyelmébe óriási választéku legújabb üveg, porcelán és lámpa, isorendű china ezüst, bronz és márvány diszműtárgyaimat és használati cikkeket feltűnő olcsó árakban. Eredeti olajfestmények alkalmi vételben. Modern képeretkezések legjutányosabban készütnék. Képes nagy árjegyzekem kívánatra készséggel megküldöm

Szives látogatást kér

FISCHER MÓR

Arad, Andrásy-tér 25. (Neuman-palota)

Városl és megyei telefon 568.

Egy szép üzletherendezés harmadárban eladó.

6701

Apró hirdetések.

HÁZASSÁG.

Ferjhez menne

32 éves árva, karcsú, barna, 150.000 kor. vagyonnal, Urak, (vagyon, vallás mellékes) a kisküli gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelen'kezzenek szonnal. „Hymen“, Elisabethstrasse 66. Berlin 18. 784

OKTATÁS.

Nagyon olcsón

és lelkiismeretesen németül és franciául tanít, intelligens leány. Cím a kiadóirovata ban. 938

ÜZLETEK.

Fodrász üzlet

jó menetelű uri fodrász üzlet családai bajok miatt 4000 koronáért eladó. Cím: Hanko Ferenc Központi szálloda Szászváros. 848

ALKALMAZÁST KERES.

Deutsches

intelligentes Fräulein, mit vorzüglich langjährigem Zeugnisse, sucht Stelle als Hausfräulein, oder zu mütterlichen Kindern deren Erziehung und die Leitung des Haushaltes ganz übernimmt. „Selten 3890.“

Gyermektelen

házaspár házmesteri állást keres, nagyobb uri házhoz vagy bérházhoz A férfi vízvezeték szerelő bármily munkát elf. gad. Cím S. I. Chorin Áron-u. 2. sz. 917

LAKÁST KERESNEK.

Május 1-ére

a honvéd gyalogsági laktanya közelében egy két szoba, előszobával vagy három szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló utcai lakás tisztán étkezőnek kerestetik. Ajánlatokat étkező gondnokságának honvéd gyalogsági laktanyába küldendők. 989

KIADÓ LAKÁS.

Lakás kiadás.

Andrássy-tér 7. sz. a. házban, egy 5 szobából álló II. od. emeleti utcai lakás, nyitott balkónnal stb. május 1-től kiadó. 929

Kiadó

két utcai szoba, konyha, mellék helyiségekkel, vízvezetékekkel május hó elsejére. Nagy Sándor utca 5. szám. 921

Májusra

sarok épületben balkónos utcai, szép 8 szoba, elő- és fürdőszoba s egyéb mellékhelyiségekből álló uri lakás Boros Béni-tér 22 sz. a. kiadó. Érdeklődni lehet Goldschmidt Mihály cégnél. Ügyvédi irodának különösen alkalmas! 942

Magányos

uri ház 4 szobával (1 szoba külön bejárattal) kényelmes mellék helyiségekkel május 1-re kiadó. Cím: Vesselenyi-u. 51. sz. Ára 1500 kor. Tudakosodni lehet Perényi-u. 8. sz. alatt 981

2 egyablakos

szobából, 2 ketablakos szobából, 2 háromablakos szobából, valamint előszoba, konyha és kamarából álló nagy lakás, mely úgy hivatali célokra, mint magánlakásul is használható, folyó évi május hó 1. esetleg augusztus hó 1-ére kiadó. Értekezni lehet az Arad H. g. a. j. Helyiérdekű Mótórosvasut Igazgatóságánál. Arad, Széchenyi utca 1. II. emelet. 941

Lovarda-u. I. Attila-tér sarok

utcai 4 szobás lakás ujonnan kifestve és mázolva, fürdőszoba ujonnan felszerelve; vagy fürdőszoba nélkül. Esetleg 2 szoba külön elválasztva is. Valamint magányos 1 szoba az udvarban esetleg műhelynek is kiadó. Azonnalra vagy májusra. 747

2 szoba

előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló modern utcai lakás Dezső-utca 4/c. számú ujonnan épült házban május 1-től kiadó. 908

3 szoba

fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás Aranykéz-utca 2. sz. a. május 1-re kiadó. 987

Kiadó

4 szobás utcai lakás Weitzer-u. 5. és Pécska-ut. 6. Bővebbet Éles Árminnál. 768

Három szobás

udvari lakás fürdőszobával és egy tágas raktárhelyiség Deák Ferenc-u. 7. alatt kiadó. 876

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Legjobb porosz

fűtőszén nagyban és kicsinyben kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Billiárd

fordítható, alig használt, eladó. Megtekinthető Aradon, Andrássy-tér, 1. szám alatt a házfelügyelőnél. 948

KÜLÖNFÉLE.

Koks

(pirszén) nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Eserjőftű

gyomor elixir. Emésztési zavarok, é. v. gyaltalanság, lefúvódás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélférges (giliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Raktárak Hehs Vilmos gyógyszerháza Aradon. Batthyány-utca és gútori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon, Deák Ferenc utca. 5180

Pormentes fasszén

vasalásra kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratort, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszerháza, Aradon. Őszes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány utcai gyógyszerházában. 1224

Valódi angol sport, vadász valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb **sapkákat**

ajánl:

Schäffer Henrik

Aradi Első Sapkakészítő vállalata
Arad, Andrássy-tér (Bing-ház)
Telefon 208. szám. 720

Mindenféle főfájást

5 perc alatt

megszüntet

egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél. 4075

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárában
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

FOGAK

huzása, tömése, fogeorok, aranyhitek és koronák ideálisan és épen, ragásra kitűnőek, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca sarok).

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon nr. 638.

Eladó

takarmány, 65 öl szalma és 18 öl török, f. hó 12-én d. e. 10 órakor, nyilvános árverésen eladni fog Tornyán, Csanádmege, Krisán Sándor birtokán. 944

Takszámterese

Bér-autók

Telefonszám

816

2281

Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10., 12. és 14. K-ás árakban.

Világhírű „VERA” amerikai férfi és női cipők egyedüli eladási helye.

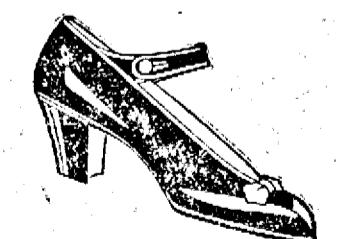
F. L. Popper-féle férfi, női és fiú cipőknek nálunk van a kizárólagos raktára.

„BALLY”-féle francia fél- és magassaru cipőknek főelárusítója.

„HELIA” és „TIP-TOE” higienikus gyermekcipőknek szintén egyedüli eladási helye.

Ugyanitt kaphatók egyedül a „BALLY”-féle felülmúlhatatlan alkalmi és tánc cipői.

Buchsbaum és Tsa cégnél
Aradon, 6265.
Atzél Péter-u. 3. sz.
TELEFON: 442. SZÁM.